

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

III ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ.

(Втора сесия).

—o—o—o—

XL. ЗАСЪДАНИЕ, ПЕТЪКЪ 23 ДЕКЕМВРИЙ 1883 ГОДИНА.

(Начало въ 2 часа слѣдъ пладнѣ, подъ предѣдателството на г-на Д. Грекова).

Предѣдатель: (Звъни): Ще се чете списъка на депутатитѣ.

Сек. Шивачовъ: (Чете):

Отъ 51 представители присѣдствуватъ 37, и отсѣдствуватъ 14; а именно: Геровъ, Н. Х. Салиевъ, И. Щърбанозъ, Ю. Шишковъ, Г. Бошняковъ, М. Велевъ, К. Симеоновъ, Хр. Манафовъ, Митрополитъ Симеонъ, Д. Поповъ, Т. Мустафа, А. Минчовъ, М-ръ Балабановъ и Я. Геровъ.

Предсѣд.: Тѣй като болшинството на Събрание-то присѣдствува, обявявамъ засѣданието за открито. Ще се чете протокола на мин. засѣдание.

Сек. Цачевъ: (Чете).

Предсѣд.: Има ли нѣкой отъ г-да представителитѣ да направи забѣлѣжка върху прочетения протоколъ? (Нѣма).

Тѣй като точността на протокола не се оспорява, обявявамъ го за окончателенъ.

На дневенъ редъ стои, г-да представители, най-напредъ предложението за градскитѣ общински съвѣти.

М-ръ Цанковъ: Азъ моля г-на предсѣдателя на дневенъ редъ да си слѣдва бюджета.

Шивачовъ: Азъ мисля, че вчера г-нъ М-ръ Цанковъ самъ се съгласи, на първо мѣсто да бжде на дневенъ редъ именно предложението за градски-

тѣ и общински съвѣти.

М-ръ Цанковъ: Азъ никога не съмъ се съгласявалъ на това, но когато съ свършатъ бюджетитѣ, да се тури това предложение на първо мѣсто. И азъ моля, Нар. Събрание да захване бюджета сега, и обявявамъ, че утрѣ до 5 часа слѣдъ пладнѣ, ако не свърши бюджета, тогавъ азъ ще си дамъ оставката отъ депутатството и ще видимъ какво ще направимъ съ Н. Височество по нататѣкъ, като нѣма бюджетъ.

Анневъ: Дѣто ще каже, че споредъ думитѣ на г. М-ра Цанкова, ние трѣба да направимъ чудеса. Азъ мисля, че, ако стоимъ цѣль денъ и цѣла нощъ пакъ нѣма да свършимъ. А колкото за предложението, ще бжде готово за 5 или 10 минути.

М-ръ Цанковъ: Вие помните, че още преди да вземете отпускъ за 40 дена, азъ настоявахъ да се опредѣли бюджетна коммисия. (Гласове: Да) Вие помните, че ме увѣрихте, че щомъ дойдете, бюджета ще бжде готовъ, ще го захванете и въ 10 дена ще го свършите. Азъ мисля, че отъ какъ сте дошли втори пѣтъ, бюджетната коммисия се е събирала да разглѣдва моя бюджетъ, а има 40 дена отъ какъ е назначена. Дѣто ще каже, че нарочно коммисията не е искала да свърши бюджета. Азъ моля Нар. Съ-

бране да го свърши; ако не го свърши, то азъ приемамъ отъ тука да докладвамъ и да се свърши или да се приеме или да се отхвърли.

Анневъ: Азъ искамъ да кажа, че когато се отвори Събранието, нито единъ отъ бюджетитѣ не бѣше раздаденъ; и, ако М-стрѣтъ се справи съ протокола, ще види, че дѣйствително се препирахъ, защото не е готовъ бюджета. Преди 20 дена едвамъ се раздаде. Даже бюджета на Мин. на Финанситѣ нѣматъ още всичкитѣ депутати; само една частъ отъ него се раздаде. А бюджета на Мин. на просвѣщеніето е тѣй мизараблъ литографиранъ, щото не може да се чете. Особенно послѣднитѣ десетъ дена всѣкой день засѣдавахме, и то до 12 часа презъ ноцъ съ свѣщъ работихме и пакъ ни упрекаватъ, че не сме работили.

М-ръ Цанковъ: Азъ моля г-на М-ра на Финанситѣ, да отговори, да ли е далъ на врѣме бюджета.

М-ръ Начовичъ: Чухъ тукъ, че не е раздаденъ бюджета на врѣме; а Народното Събрание трѣба да знае, кога е раздаденъ бюджетно-проекта на М-ството на Финанситѣ. Той се раздаде вече отдавна. Той оѣше първий бюджетъ, който се раздаде. Ако нѣкой депутатъ не е получилъ бюджета, то е вината въ него.

М-ръ Цанковъ: Моятъ бюджетъ бѣше най-напредъ напечатанъ, преди да дойдете да продължавате сесията, а моятъ бюджетъ остана сега на назадъ и още не е разгледанъ отъ комисията, и казвамъ, че злата воля на комисията не е направила това.

Анневъ: Азъ не зная, какво иска да каже г-нъ Цанковъ съ думитѣ: „злата воля“. Нека той пита своитѣ подвѣдомствени чиновници. Ние седѣхме до 12 часа и преглѣдахме половината отъ бюджета. Той е вече провѣренъ и готовъ; слѣдователно г-нъ М-ръ трѣба да си земе думата назадъ.

М-ръ Цанковъ: Азъ питамъ г-на Аннава: колко засѣдания имаше комисията, за да преглѣда бюджета за Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла. Ако ми каже, че е имала 2 засѣдания, тогазъ азъ си земамъ думата назадъ. Но ако коже, че само снощи се е събрала комисията да преглѣда бюджета на М-ството на Вътрѣшнитѣ Дѣла; тогазъ той трѣба да се срами.

Шивачовъ: Азъ мисля, че г-нъ М-ръ Цанковъ

не ще да има мотиви да упрекава Народното Събрание, че не е работило. (Цанковъ: азъ не упрекавамъ Народното Събрание). Въ послѣдно врѣме всѣкогашъ работихме до 8 часа вечеръ, тукъ, а послѣ комисията е работила до 12 часа. Ако г-нъ Цанковъ желае да имаме извънредни сили да свършимъ до утрѣ всичко, което нѣщо физически не е възможно, даже ако Богъ да вдъхне особенни сили, пакъ не е възможно. Но ако има възможностъ защо да не свършимъ? Азъ мисля, че всѣкой представителъ си има своя работа, и може би се интересуваме повече да си отидемъ дома, отъ колкото М-ръ Цанковъ. Нека каже г-нъ М-ръ де свършимъ утрѣ до пладнѣ, азъ съмъ готовъ да му помогна. Нека каже, въ кое Народно Събрание сж работили до 8 или 9 часа вечеръ. Ако има да се хвали Народно Събрание да е работило повече, то е единствено това Събрание.

Д-ръ Цачевъ: Да се говори това е лесно, нъ тукъ се правятъ и протоколи. Трѣбва да знаете, че азъ съмъ работилъ цѣла ноцъ, дошелъ съмъ пакъ отъ 7 часа въ канцелярията, стоя до 12 часа и нѣмамъ врѣме нито да отидъ да ямъ, нъ ядохъ въ хотела. У насъ при всичко че има добра воля, нъ не можемъ всичко да свършимъ въ единъ день. Додѣто се направи единъ протоколъ 3 часа, а ний не вършимъ само секретарскитѣ длѣжности, работимъ и законопроекти, трѣба да пишемъ доклади, и да разгледваме всички тѣзи въпроси, които се отнасятъ до това, за да може да се направи нѣщо, което е полезно за страната. Туй е лесно, да се хвърли такова едно предложение врѣхъ масата, нъ трѣбва да се постараемъ за изпълнението на това предложение.

Предсѣдателъ: Вий виждате г-да, че отъ страна на правителството се настоява да свършимъ до утрѣ вечеръ. (Гласове: може, други гласове: неможе). Найсетѣ какво се иска отъ Народното Събрание да направи. Азъ предлагахъ да засѣдаваме днесъ, до вечеръ и утрѣ (Анневъ: Не сме хамали). Ако желае Народното Събрание да не се свърши работата, тогава друго нѣщо.

Азъ мисля, че Нар. Събрание трѣба да мине на дневенъ редъ и да се продължава бюджета, защото тѣй се губи врѣме само нафиле.

Докл.: (чете):

ГЛАВА V.

Окръжни и Околийски ковчежничества.

ЛИЧЕНЪ СЪСТАВЪ

Съдържание на личния съставъ на окръжните и околийските ковчежничества.

Софийско I-во класно.

1 Ковчежникъ	3900=3900
2 Контролери	3900=7800
1 Помощникъ ковчежника	2080=2080
2 „ контролера	2080=4160
1 Писаръ старши	1200=1200
3 „ младши	960=2880
2 Бройци	840=1680

Всичко споредъ комисията 23.700 лева.

М-ръ Начовичъ: Азъ и вчера забѣлжихъ, че комисията е намалила нѣкои кредити още повече, безъ да ми е извѣстила. Когато засѣдавахъ заедно съ комисията, тогава бѣхме турнали тука друга сума, а послѣ комисията е измѣнила сама. Трѣбаше послѣ тя да ми извѣсти за тия намаления, за да се обещадъ по-добрѣ.

Докл. Анневъ: По напрѣдъ бѣше тѣй; но при послѣдното четение рѣшихме, платата на ковчежника да се уравни съ платата на контролера. Особено при Софийското ковчежничество, защото тукъ има много голѣма работа. За това комисията остави на равнѣ платитѣ.

М-ръ Начовичъ: Не само тука, а на другитѣ е промѣнено.

Докл. Анневъ: При второто четение се съгласихме всички, да бѣде така, както четохъ. Нар. Събрание е свободно, да го приеме или не.

М-ръ Начовичъ: Тука се каза, че ковчежниците иматъ голѣма одговорностъ и даватъ голѣма гаранция; за туй трѣба да остане заплатата, както си бѣше по напрѣдъ. Комисията бѣше съгласна на 4200 лева. Азъ би желалъ да се турни както бѣше по напрѣдъ. Контролеръ съ 3900 лева приемамъ.

Докл. Анневъ: На контролеритѣ е увеличена платата; така щото на ковчежника и контролера е сжщата. Ковчежника подписва и трѣба да си отваря очитѣ, когато зема и дава паритѣ. А всичко друго лежи на контролера. Гаранция може полесно да се намѣри отъ колкото знание.

Шивачовъ. Азъ ще добавя, че между ковчежникъ

и контролеръ има разлика както е между богатство и способностъ. Ковчежникътъ трѣба да бѣде честенъ и мѣстенъ и да отговара за загубитѣ, които би се случили. Отъ контролера се изисква поголѣма способностъ. За това съмъ съгласенъ съ комисията.

Предс.: Полагамъ на гласуване. Приема ли Нар. Събрание да се отпуснатъ за съдържанието на личния съставъ за софийското I класно ковчежничество 23.700 лева? (Приема се).

Докладчикъ (чете):

II-ро Кл. Окр. Ковчежничества:

Русенско, Търновско и Варненско.

3 Ковчежници	3504=10512
3 Контролери	3000= 9000
3 Помощници на ковчежниците	2100= 6300
3 Помощници на контролеритѣ	2100= 6300
3 Писари	1200= 3600
3 Писци	900= 2700
6 Бройци	720= 4320

Всичко споредъ комисията 42732 (Приема се).

III-то Класни Окр. Ковчежничества:

Силистренско, Разградско, Шуменско и Видинско.

4 Ковчежници	3,000=12,000
4 Контролери	2,604=10,416
1 Помощникъ Ковчежника. (въ Видинското)	1,800= 1,800
4 Писари	1,200= 4,800
3 Писци (освѣтъ Видинско).	900= 2,700
4 Бройци	600= 2,400

Всичко за 4-тѣ III-Класни Ковчежничества 34,116 лева. (Приема се).

IV-то Класни Окр. Ковчежничества:

Кюстендилско, Свищовско, Плевненско, Врачанско, Севлиево и Ломско.

6 Ковчежници	2,700=16,200
6 Контролери	2,400=14,400
1 Помощникъ Контролера (въ Кюстендилъ)	1,800= 1,800
6 Писци	1,200= 7,200
6 Бройци	600= 3,600
Всичко споредъ комисията и проекта	43.200

I-во Класни Околийски Ковчежничества:

Трънско, Ловчанско, Берковско, Добричко, Провадийско, Ески-Джумайско и Раховско.

7 Ковчежници	2,400=16,800
7 Контролери	2,140=14,700
7 Писци	1,020= 7,140
7 Бройци	600= 4,200

Споредъ проекта и комисията 42,840 лева.
(Приема се).

II-ро Класни Околийски Ковчежничества:

Дубничко, Орханийско, Османъ-Пазарско, Тутраканско, Балчикско, Никополско, Българчицко, Златишко, Габровско, Еленско, Силистренско, Радомирско, Тетевенско, Цариградско Кулско и Изворско.

16 Ковчежници	2,000=32,000
16 Контролери	1,800=28,800
7 Писци	900= 6,300
16 Бройци	600= 9,600

Всичко за личния съставъ на 16-тѣхъ II класни околийски ковчежничества 76700 лева.

Шивачовъ: Азъ моля комисията, да прибави и Троянското ковчежничество. Щомъ се прибави и Кулското и Изворското, мисля, че трѣба и Троянско да има.

М-ръ Начовичъ: Наистина трѣбало би тамъ да се отвори казначейство, защото Троянската околия има около 30,000 жители, когато други съ по малко население на пр. Кулската съ 22,000 жители, иматъ ковчежничество. (Съгласие).

Предсѣд: Тогава прибавете и това.

Докл.: Всичко ставатъ 82,000 лева заедно съ Троянската. (Приематъ се).

Вещественни расходи.

Писменни принадлежности, освѣтление и отопленіе телеграмми и пр.

На Софийско I-во класно	1200,
„ 3 II-ро кл. окръжни по	1000 3000,
„ 4 III-то „ „ „	600 2400,
„ 6 IV-то „ „ „	500 3000,
„ 7 I-во „ Околийски „	500 3500,
„ 15 II-ро „ „ „	300 4500,
	<u>17,600,</u>

Наемъ помещение за ковчез. 8,000,

Пр епращаніе и пренасяніе държавни сумми и командировки за сжщата цѣль 40,000,

Печатни книги, вѣдомости и пр. — 30000,
Купуване каси, децимали и
баланси 15,000=15,000

Купуване и репарация мебели 3,000= 3,000
Всичко за вещественни расходи споредъ проекта и комисията 118600 лева.

Предсѣд.: Трѣба да се прибави още за 2 второ-класни околийски ковчежничества по 300 лева = 600 лева.

Анневъ: Тогава ставатъ 119200 лева. (Приема се).

ГЛАВА VI**Надзоръ за постѣпление на доходитѣ.****ЛИЧЕНЪ СЪСТАВЪ.**

Сдържаніе личния съставъ на финансовѣ чинсвници бирници и нагледници.

I-во степенни Финансови чиновници: Софийский Търновский, Руссенский, и Варненский.

4 Финансови чиновници. . . 3600,=14,400

4 тѣхни помощници . . . 2400,= 9600,

Младши Финансови чиновници

(въ Софя и Руссе) . . . 2400,= 4800,

За писари по 2,400 лева . . . 9600,

Всичко за първостепенни Финансови чиновници 38400 лева. (Приема се).

II-ро степенни Финансови чиновници: Кюстендилский, Врачанский, Шуменский и Видинский.

4 Финансови чиновници 2700,=10,800,

5 тѣхни помощници (въ

Кюстендилъ 2) 1800,=9,000,

За писари по 1920 . . . — 7680,

Споредъ комисията всичко 27480 лева (Приема се).

III-то степенни Финансови чиновници:

Ломский, Свищовский, Плевенский, Севлиево, Разградский, и Силистренский, Финансови чиновници 6 2400,=14,400,

6 тѣхни помощници . . . 1620,= 9,720,

За писари по 1800 . . . — 7,200,

Всичко 31320 лева. (Приема се).

I-во ст. бирникъ въ Софя.

1 бирникъ 2700,=2700,

1 писецъ 960,= 960,

1 разсилень 600,= 600,

Всичко 4260 л.

Марко Велевъ: Зарадъ бирниците мога да кажа, че никаква полза не принасятъ на държавата, заради това да се прикриятъ. Защото ако има толикосъ учреждения) нѣма кой да ги плаща. Приходите ще бждатъ по-малки отъ расходите. Заради това, азъ съмъ на мнѣние да се унищожатъ тия бирници, защото просто кметоветъ си вадятъ парите и ги носятъ въ казначейството.

М-ръ Начовичъ: Вѣроятно г-нъ Велевъ иска да говори, за наглѣдниците, а не за бирници. Това е друго нѣщо. Тѣзи сж на друго мѣсто, М-ството по добръ познава дали тѣ сж нужни или не, отъ колкото г-нъ Марко Велевъ.

Списаревски: Тѣзи бирници незнай сжществуваха ли миналата година?

М-ръ Начовичъ: Тѣ миналата година несжществуваха, и Вий знаете каква галагия се дигна заради това, че градищата не си плащатъ даждията на врѣме. Ако оставимъ и за напредъ пакъ кметоветъ да събиратъ даждията въ тия градища, вѣроятите че нече се събере почти нищо. Надъ градъ, скитѣ кметове правителството нѣма такава властъ както надъ селскитѣ, за това и градскитѣ даждия малко и полегичка постѣпватъ. За това се предвидѣ да има въ някои градища бирници, които ще се плащатъ отъ процентите които се отпущатъ на общините отъ закона за недобритѣ.

Д. Попповъ: Тий ще ги има въ околните.

М-ръ Начовичъ: Тука сж показани въ кои градища се предвиждатъ бирници. Азъ Ви увѣрявамъ, че инакъ не може да се съберетъ даждията на врѣме. Има градове, които иматъ да даватъ по 200,000 — 300,000 франка, а плащатъ на месѣцъ 5 или 10,000 лева. Защото кметоветъ малко внимание обръщатъ къмъ нуждите на правителството. Тази мѣрка е особено за една или двѣ години, до когато се исплататъ недоборите. За това, и азъ мисля, г-да представители, да я приемете.

Мецовъ: Азъ щѣхъ да се съглася да се махнатъ, но голѣма полза се явява отъ тѣзи бирници. Особено, ако челоувѣкъ погледне, какъ върватъ смѣтките на тѣзи кметове.

Т. Яневъ: Защо не е предвидено и за Шуменъ. То ще каже, че за тамо не е имало нужда. Какъ за другите се правятъ отстъпки а за Шуменъ не? (Гласове: Въ Шуменъ нѣма недобори!)

Списаревски: Споредъ дадените объяснения М-ство то на Финансите се съгласи, че трѣбать за такива градове, гдѣто не си плащатъ данъците. Но писари и разсилни не трѣбать. Само да има едно лице, което да събира данъците.

М-ръ Начовичъ: Позволете ми да отговоря на г-на Списаревски. Тѣзи бирници ще да бждатъ наистина при казначействата, но немислете, че никаква переписка нече иматъ. Тѣ ще има да проваждатъ призовки на даноплатците, ще ходятъ при тѣхъ; и въ първо врѣме до когато се тури редъ, ще иматъ голѣма работа. Тѣзи чиновници ще бждатъ въ казначействата, ще правятъ частъ отъ тѣхъ, ще бждатъ подъ надзора на казначействата и ще служатъ за събирането на врѣме данъците.

Шивачовъ: Азъ съмъ съгласенъ да има бирници, но да даватъ тѣ известна гаранция. (Гласове: Разбира се!)

М-ръ Начовичъ: Има правилникъ за гаранции. Финансовото Министерство е издало единъ таквъ правилникъ, споредъ който всѣки чиновникъ, прѣзъ ржцетѣ на когото минаватъ пари, трѣба да даде една гаранция. За сега тоя правилникъ е врѣмененъ и издаденъ отъ администрацията за своите подвѣдомствени чиновници. Може би до година Нар. Събрание да се произнесе върху него.

Л. Дуковъ: Тука ще кажъ за Г-на Янева гдѣто каза за Шуменъ. Тамъ не трѣба бирникъ, гдѣто пощено се плаща. Нека се гордѣе Г-нъ Яневъ че нѣма за Шуменъ предвиденъ, понеже тамо плащатъ. (Гласове: На дневенъ редъ.)

Буровъ: Завчера знаете, когато се разискваше, че най-много градовете не плаща тѣ. Г-нъ М-ръ се убѣди, че дѣйствително тѣзи градове не плащатъ и се предвидѣха за тѣхъ бирниците, които градища ще се лишатъ отъ тѣзи проценти и ний нѣма какво да губимъ, може отъ тѣзи сжщитѣ проценти да имъ се плати и по-лесно ще се прибержатъ парите.

Батановски: Азъ незнамъ защо ги има тѣзи бирници. Тѣ ходятъ само по сокаците и невѣрниятъ никаква работа.

М-ръ Начовичъ: Азъ повтарямъ на г-на Батановски, което казахъ на г-нъ М. Велева. Вий говорите за наглѣдниците. Ако не сж си изпълнявали длъжността, виновати сж управителите, на които сж тѣ подвѣдомствени. Споредъ закона за

нагледниците тѣ трѣба постоянно да обикалятъ, селата да преглѣдватъ смѣтките, да даватъ наставления на кметовитѣ, и преди да излезе отъ селото, трѣба да проводятъ рапортъ на управителя за всичко, каквото сж намѣрили и направили. Може би, че нѣкои нагледници сж ходили по сокацитѣ, вмѣсто по селата, но за таквизи нагледници трѣба да съобщавате на М-ството, което ще обърне вниманието на управителитѣ, защото тий сж началниците на нагледниците. (Съгласие).

Бошняковъ: Понеже тѣзи бирници ще се плащатъ отъ онѣзи проценти, то сж щастливи онѣзи градове, които нѣматъ бирници, защото тѣзи пари ще останатъ на тѣхъ. Отъ обясненията мисля, че се убѣди Г-нъ Яневъ, и за това да мишемъ на дивенъ редъ.

Предс. Полагамъ на гласуване: за поддържане на I-степенния Софийски бирникъ съ писаръ и разсиленъ да се отпуснатъ 4260 лева. (Приема се.)

Докл. Анневъ: (чете):

II-ро Степенни бирници:

Варненский, Руссенский и Търновский

3. бирници	2400=7200
3. Писци	900=2700
3. Разсилни	600=1800

Всичко споредъ комисията 11700

лева. (Приема се.)

III-то Степенни бирници:

Кюстендилский, Ломский, Видинский, Плевненский, Севлиево, Врачанский и Силистренский

7. Бирници	2000=14000
7. Писци	600= 5200
Разсилни	500= 3500

Всичко споредъ комисията 21700

лева. (Прима се.)

I-во Степенни финансови Нагледници въ

I-во ст. околии.

31. Финансови нагледници	2200=68200
------------------------------------	------------

Всичко споредъ комисията 68200

лева.

Марко Велевъ: По напредъ бѣхъ казалъ за бирниците; сега за нагледници. Азъ предлагамъ, че ни-

каква полза нѣма отъ тѣхъ. Въ минналата сесия отпуснахме сумма, а никаква полза не излезе. Тѣ не че сж бирници а други дѣла вършатъ по окръга.

М-ръ Начовичъ: Ако искате да ми правите упрекъ то е друго дѣло. Нагледниците, които сж днесъ, несъмъ ги назначилъ азъ. Дѣто ще каже, ако вършатъ други дѣла, на мене не може да пада вината.

Д. Попповъ: Все има малко полза отъ тѣхъ. Но да съществуватъ само за 6 мѣсеца, а послѣ не трѣба.

М-ръ Начовичъ: Бюджета се предвижда за една година; и азъ Ви увѣравамъ, че тѣ особено тая година ще донесатъ голѣма полза. Вий вотирахте оная година законъ за финансовитѣ надзорници; въ моя законъ е предвидена отчетността на кметовитѣ, сиречъ какви тефтери ще иматъ и какъ ще ги държатъ, за да има првилна отчетность за събирането на даждията. Закона се тури въ дѣйствию но тефтеритѣ не се изпроводици, защото по напредъ трѣбаше да се напечататъ и особено, защото имало тефтери отъ миналата година по старата отчетность. За економии, моя предшественикъ помислилъ, че не трѣба да се оставятъ старитѣ тефтери. Новитѣ тефтери се напечатаха преди нѣколко недѣли, и се изпроводици. Кметовитѣ обаче нѣматъ понятие за новитѣ тефтери и немогатъ да ги държатъ, ако не имъ се покаже. Заради туй е необходимо нагледниците да останатъ и за напредъ за да надгледватъ събирането на даждията и да научатъ кметовитѣ какъ да водятъ тѣзи тефтери, за да има отчетность въ държавата. (Съгласие.)

М. Велевъ: Колкото за централнитѣ градове може да има бирници, но за селата не ни сж нуждни, защото тѣ такива работи вършатъ, щото заслужаватъ испъждане и наказание. (М-ръ Начовичъ: какви сж тия работи, кажи ги). Трѣбва да му сж пзвѣстни на г-на Министра работитѣ, които сж станали на Кулската митница. (Гласове: нѣма тамъ митница). (М-ръ Начовичъ: какво е станало?) Ако продължж, ще искочи истипата на яве. (М-ръ Начовичъ: нека искочи) Срамота е. Ние само да правиме учреждения, дѣто по хиляди левове да харчиме, безъ да имаме полза отъ тѣхъ. Мисля, че всѣки представителъ трѣба да спитява парата а не да гледаме днесъ за днесъ. Азъ не искамъ да слушамъ нито Министранито другийго; а ще пази интереситѣ на отечест-

вото. Намъ нагледници нито бирници не ни трѣбватъ.

Бобчевъ: Ще отговоря на г-на Велева, че нѣма да се маемъ.

М. Велевъ: Нѣма да отговоримъ нищо.

Бобчевъ: Азъ ще отговоря, че ако бирниците да сж вършили нѣщо такъво, както казва той, нека се даждъ на сждъ онѣзи личности. Но, въобща, тѣ сж нуждни, защото правятъ тефтеритѣ на кметоветѣ. Показватъ на разни рубрики по тефтеритѣ, за да могатъ правилно да държатъ смѣтки и пр. Слѣдователно бирниците много добръ сж изпълнявали своята длъжностъ; ако въ околнота на М. Велевъ нѣкой не изпълнява длъжността си, то е ваша грижа, защо не сте го казали на правителството. (Гласове: На дневенъ редъ).

Каменъ Симеоновъ: По напредъ, когато се во-тиране законопроекта за педоборитѣ, тогава се каза, че тѣзи нагледници ще се унищожатъ по селата. Може би, има полза отъ тѣхъ по градоветѣ, а по селата никаква полза.

М-ръ Начовичъ: Азъ си залагамъ главата, че ако представя тия тефтери на г-нъ К. Симеоновъ, или на М. Велева, че тѣ не ще бждатъ въ състояние да ги водитѣ, макаръ и да сж противъ нагледниците. Затова трѣбва да има нагледници, и азъ искамъ да ги има въ полза на финансовата администрация.

Д. Попповъ: Може да има таква, както каза г-нъ М. Велевъ, сжщо има и у насъ. Но азъ ще моля г-да депутатитѣ, да не бждатъ противни.

Батановски: Г. М. Велевъ има право, по работата е, че администрацията нѣма тая сила, щото да свърши венчико. За това, бирниците сж потрѣбни.

Дуковъ: Нагледниците, наистина, ако гледаме отъ една страна, тѣ ще принесатъ голѣма полза; но въпросътъ, че тия нагледници, които сж сега, не отговарятъ на назначението си, не сж способни. Но, за напредъ, ако г. министръ тури по способни лица то ще се очаква полза. И подиръ, когато вече кметоветѣ се понаучатъ сами да вършатъ тия работи, тогава да унищожимъ тия длъжности.

М-ръ Начовичъ: Азъ казахъ по напредъ, че тѣзи хора не съмъ ги назначилъ азъ, и послѣ, че съмъ билъ неиндустивъ къмъ тѣхъ. Моята мисль е била, че тѣ трѣба да си изпълняватъ добръ обязан-

ности, че трѣба да сж ползни и да служатъ за примѣръ на населението, защото само ако тѣ се укажатъ такива, ще е възможно да се добие отъ Народното Събрание, да се направятъ и други олучшения и други реформи въ финансовата администрация. Колко пжти съмъ получавалъ рапортъ отъ нѣкой управителъ, че този или онзи отъ нагледниците не вършилъ работата си добръ, азъ на минутата съмъ го отчислявалъ; защото съмъ искалъ нагледниците да се гледатъ съ добро око отъ населението, за да може слѣдъ тѣхъ да се постигнатъ и други преобразования. Съ врѣме трѣбва у насъ да се въведатъ на всѣкждѣ бирниците, защото иначе даждията не ще могатъ да постигватъ правилно, по изъ веднажъ не може това да се постигне; наймжчнитѣ преобразования се правятъ по финансови; за това моята мисль е всѣкога била, че нагледниците трѣба да си изпълняватъ съвѣстно длъжноститѣ, за да може послѣ да поставимъ и бирници на всѣкждѣ.

Предс.: Полагамъ на гласуване съдържанieto на първостепеннитѣ финансови нагледници. Койго приема, да се отпуснатъ за тази цѣль 68,200 лева да си дигне ржката (Болшинство).

Докладчикъ: Второстепенни финансови нагледници въ II степеннитѣ околии 25 души по 2,000 лева правятъ 50,000 лева.

Предс.: Полагамъ на гласуване съдържанieto на второстепеннитѣ финансови нагледници. Койго приема да се отпуснатъ за тази цѣль 50,000 лева, да си дигне ржката (Болшинство).

Докладчикъ: Канцелярски расходи на първостепеннитѣ по 800 правятъ 3,200, на второстепеннитѣ по 700 правятъ 2,800, на третостепеннитѣ по 800 правятъ 3,600. Командировка на финансовитѣ чиновници 5,000 лева, измѣрение лозята 20,000 лева. Суммата за опредѣленне емляка споредъ комисията и съгласнето на м-ра се угадва.

М-ръ Начовичъ: Тая сумма отъ 100,000 лева бѣше се турила, за въ случай, ако се прекира законъ за опредѣленieto емляка и другитѣ даждия. Но това е сега невъзможно. Както видѣхте, Нар. Събрание бѣше много претоварено и остави този законопроектъ за идущата година. Но не е злѣ да се отпуснатъ 10,000 лева на М-ството за поправяние книгитѣ на емляка, теметуата, и пр. въ ония мѣста, дѣто тѣ би биле погрѣшени. Оплакватъ се хората

отъ много страни, че напр. турцитѣ се изселили, че нѣкои здания сж разрушени и че имѣ се искатъ сжщитѣ даждия. За това много пжти е нужно да се отива на мѣстото да се прегледватъ тия оплаквания, и да се поправятъ грѣшкитѣ или измѣненіята. Ако щете, отпуснете поне 5 или 6 хиляди лева. Но, въобще, нѣкаква сума е нужна, а въ идущето събрание ще се представи законопроектъ, който ще нареди окончателно това даждие.

Д. Поповъ: Това е истина колкото за тѣзи мѣста. Ако има таквизъ явлѣния да сж станале, то до година, когато се отпусне цѣлата сума, може да се види.

М-ръ Начовичъ: Има градища, които се отказватъ да плататъ емляка, защото билъ злѣ разхвърленъ. Едни казватъ, че въ турско врѣме туряли злѣ стойността на имотитѣ и че трѣба да се провѣрятъ, че трѣба М-ството да проводи тамъ хора, които да провѣрятъ оплакванията и да освѣтятъ М-рството. Това трѣба да става, понеже може оплакванията да сж справедливи. Въ всѣкой случай правителството е длѣжко да испитва работитѣ, преди да пристѣпва къмъ енергически мѣрки, защото то трѣба да е справедливо. За тази цѣль може би ще отидатъ 4—6,000 лева.

М. Велевъ: Колкото за тази комисия, не казвайте, че не е нужна; защото както е измѣрено отъ турското правителство, нѣма ни една четвърта частъ да е праведно. Имуществата сж въ други рѣцѣ и плащатъ онѣзи, които сж притѣжавали въ турско врѣме. Има 14—15 години г-да, че не сж преглѣдани имуществата. Онова врѣме може да е билъ богатъ, а сега е сиромашъ. Трѣба да се преглѣда, да се свърши тази работа. Трѣба да проводи г-нъ М-ръ на Финанситѣ хора да преглѣдатъ. Днесъ не може да намѣратъ нито една четвърта частъ, както е писано въ онова врѣме и преминало на друга рѣка а онѣзи си даватъ емляка. Трѣба на всѣки окръгъ да се опредѣлятъ. Народа се нуждае отъ това.

Дуковъ: Азъ би поддържалъ г-на Марка Велева ако се говореше за комисията, която ще прави нова оцѣнка на недвижимитѣ имущества. Тукъ се казва, че по разни причини не може да стане това за сега. Сега се иска една малка помощ, дѣто има нужда. Истина има началникъ, финансовъ чиновникъ и пр. може и отъ тѣхъ да се състави тази комисия.

Но има негдѣ, че не ще се съгласятъ съ тѣхъ, за това предлагамъ да има една сума, поне отъ 4—5,000 лева.

М-ръ Начовичъ: Приемамъ.

Батановски: Не знамъ, каква е тази комисия и какво ще опредѣлява. Прѣзъ 1878 год. окр. съвѣти опредѣлиха емляцитѣ на селата и градоветѣ. Още отъ тази опредѣлка до днесъ населението плаща дапѣци. Ние знаемъ, че ще дойде врѣме да се описватъ и имуществата и ще стане справедливо. Сега да опредѣляваме комисията не трѣба, защото единъ дюканъ или земя ако е 150, ще кажатъ 200. Когато се опише цѣлия имотъ, тогава е друго. 4,000 лева да даваме да пишатъ въ Радомиръ, не трѣба такава комисия.

М-ръ Начовичъ: Ако да бѣше цѣла България. Радомиръ, тогава разбирамъ; но има градища, които не сж както Радомиръ. Напр. има градища, отъ които населението си отишло, цѣнитѣ на имотитѣ спадатъ, една къща, която по напредъ е струвала 10,000 гроша, сега струва 2,000 гр. Емляка обаче е билъ туренъ на 10,000 гроша, а сега притѣжателитѣ се оплакватъ, че имѣ искатъ такъвъ емлякъ, когато имота струва и тѣ го оцѣняватъ за 2,000 гроша. Правителството и не може да тегли войска противъ тия хора, но трѣба да иде тамъ на мѣсто за да испита оплакванията и да се убѣди, дали сж тѣ справедливи или безосновни, тогава да постѣпи както трѣба.

Доклад. Анневъ: За исплащанне стойността на тефтеритѣ и прями даждия 20,000 лева въ вещественнитѣ расходи, става всичко 59,600 лева.

Председателъ: Който приема предложенieto на комисията, да се отпуснатъ за тази цѣль 59,600 лева, да си дигне рѣката. (Внѣгласие).

Дуковъ: Наистина тукъ 1,000 лева по-вече не е нищо дѣто се дадохъ. Но не прилично щѣне да бжде, когато се предлага 4, 5 или 6,000, да ли да се вотира това, което комисията казва, или да се вотира това, което г-нъ М-ръ особено каза.

Председателъ: Г-нъ М-ръ на Финанситѣ преди Васъ бѣше предложилъ 6,000 лева. Следователно ако искаме да вървимъ тѣй, както Виѣ препорѣчвате, трѣба да най напредъ да се гласува за 6,000 лева, но послѣ г-нъ М-ръ на Финанситѣ предложи 5,000 и азъ турихъ това на гласуване.

Докл. Анневъ (Чете): Споредъ комисията.

ГЛАВА VII.

Управлението на Митарственитѣ учреждения.

ЛИЧЕНЪ СЪСТАВЪ

Съдържание личний съставъ на митницитѣ, митарст. пунк-
тѣ и пограничитѣ постове.

Варненска I-во класна митница.

1	Управителъ	4500
1	Секретарь-бухгалтеръ	3200
2	Помощници бухгалтера	1800
2	Оцѣнители	3200
1	Помощникъ оцѣнителя	1960
1	Кассиеринъ	2500
1	Магазинеринъ	2600
2	Помощници на магазинерина	1800
1	Чинovníкъ при желѣзницата	2160
1	Портовий началникъ	2700
3	Писари	4200
2	Вѣсовици	960
1	Преглѣдвачка на женитѣ	300
1	Старши конни стражари	1200
4	Младши " "	840
16	" пѣши "	600

Всичко 52760

(Приема се).

Второ класни митници.

Руссенска, Свищовска и Ломска.

3	Управители	3600=10800
3	Секретари-бухгалтери	2400= 7200
5	Помощници бухгалтери	1200= 6000
1	Въ Русенската 2) прибавя се единъ за Ломъ всичко 3	2604= 7812
2	Помощници оцѣнителя (освѣнъ въ Свищовската) по	2100= 4200
3	Каспери	2160= 6480
3	Магазинери	1800= 5400
3	Помощници магазинера	1400= 4200
1	Чинovníкъ при желѣзницата (въ Руссе)	2160= 2160
3	Портови началници	2160= 6480
4	Писари (въ Русенската 2).	960= 3840
2	Вѣсовици (въ Ломската нѣма)	680= 1360

3	Старши конни стражари	1200= 3600
10	Младши " "	840= 8400
37	" пѣши "	600=22200

Всичко споредъ комисията 161340 л. (Приема се),

Трето класни митници:

Вакарелска, Видинска, Раховска и Силистренска:

4	Управители	2400= 9600
4	Секретарь-бухгалтери	1800= 7200
4	Помощници на бухгалтера	1200= 5000
4	Оцѣнители	1900= 7600
3	Магазинери (въ Вакарел. нѣма)	1200= 3600
3	Портови Нач. (въ Видин. 2400)	1200= 4800
1	Писаръ (въ Вакарелската)	840= 840
4	Старши конни Стражари	1200= 4800
10	Младши " "	840= 8400
10	" пѣши "	600=12000

Всичко споредъ комисията 62500

М-ръ Начовичъ: Азъ моля, да се прибави още единъ писаръ за Рахово. Имаме рекламация въ послѣдно врѣме, че е необходимъ още единъ писаръ, и моля, да се приеме съ 840 лева въ годишната.

Предсѣд.: Който приема да се отпуснатъ за под-
държане личний съставъ на третокласнитѣ митници
63.400 лева, да си дигне ржката. (Вишегласие).

М-ръ Начовичъ: Моля, да се прибавятъ още два-
ма пѣши стражари. На мѣсто 20, да станатъ 22
пѣши стражари.

Предсѣдателъ: Приема ли Н. Събрание, да се
прибавятъ още двама пѣши стражари и да се от-
пуснатъ за тѣхъ 1200 лева? (Приема се).

IV-то класни митници.

Цариградска, Никополска, Габровска, Кюстендил-
ска, Тичанска и Самоковска.

6	Управители (Цариград. 2400)	2000=12000
6	Секретари	1320= 7920
4	Оцѣнители (въ Цариградъ и Тича нѣма)	1400= 5600
1	Портови Начал. (въ Никоп.)	1200= 1200
5	Писари (въ Никопол. нѣма).	840= 4200
3	Старши конни стражари	1200= 3600
9	Младши " "	840= 7560
15	" пѣши "	600= 9000

Всичко . . . 51480

(Приема се).

Вещесевенни расходи.

Писмени принадлежности, осветление отопление и пр.

На Варненската I-во клас. митница	1,800
На Ломск. 960 и другитѣ II-ро кл.	
Митници по 1,200	3,360
На Вакарел. 840 Силистр. 600 и др. III-то класни Митн. по 960	3,360
На Царябр. и Никопол. по 600, Кюстендилската и Тичанс. по 360	
а Габровската и Самоков. по 300	2,520
На Дъсчено-Клад. и Буйнов. по 360,	
а на друг. V-то класни по 300	3,420
На митарственнитѣ пунктове по 230	3,120
За поправка на Митницитѣ	6,000
Наемъ помѣщение за митарств. учреждения	15,000
Обмундирване и въоружение стражаритѣ .	26,000
Печатане книги вѣдомости и други . .	20,000
Купуване децимали, каси, пломби мушамы и други потребности	10,000
За препращане и препасяние доходи отъ Митницитѣ	4,000

Всичко за вещественни расходи 98,580

ГЛАВА VIII.

Надзоръ за носвеннитѣ даждия.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ

Съдържане личний съставъ на контролеритѣ при табачнитѣ фабрики и спиртнитѣ заводи и ерѣмненитѣ чиновници по исписването на тютюнитѣ.

82 Контр. при тют. фабр.	1,200=98,400
3 Контр. при сп. заводи	1,200= 3,600=102,000
Временни чиновници по исписване тютюни	17,000
Всичко за личний съставъ	119,000

(Приема се).

Вещественни расходи.

Награда по издирване нарушенията на уставитѣ табачни, питейни и митарствени и за намѣренитѣ вѣщи въ пристан.

Всичко по глава VIII 125,000

(Приема се).

Докладчикъ Анневъ: Преди глава IX: горско управление е прибавено на основание закона, който се гласува миналата година. 1 Началникъ по кон-трактъ

3 Подначалника 4,200=12,600

Канцелярски 2,400

Предсѣдателъ: Подиръ гласуването закона за горитѣ е прибавена тази глава.

V-то класни митници.

Тутраканска, Балчикска, Пирдопска, Софийска, Кочариновска, Дъсчено-Кладенска, Буйновска, Чифут-Кюйска, Кулска, Троянска и Тръвненска.

11 Управители. 1800=19800

11 Секретари 1200=13200

1 Осѣвнителъ (въ Пирдопската) 1500= 1500

1 Старши пѣши страж. (въ Соф.) 1080= 1080

18 Младши конии. 840=15120

13 „ пѣши. 600= 7800

Споредъ комисията. Всичко 58500

М-ръ Начовичъ: И тукъ трѣба да станатъ нѣкон увеличения. Младши конии на мѣсто 18 да бждѣтъ 22 и пѣши да бждѣтъ вмѣсто 13. 15.

Предсѣдателъ: Да гласуваме горната сума, че послѣ ще гласуваме другата. Който приема, да се отпуснатъ за съдържане личния съставъ на V-то класнитѣ митници 58.000 лева, да си дигне ржката. (Вишегласие). Сега моля Нар. Събрание, да се произнесе, приема ли да се увеличи числото на младшитѣ конии съ 4 души и на пѣшитѣ стражари съ двама. Първитѣ съ 840 лева, а вторитѣ съ 600 лева. Които приема, да си дигне ржката. (Вишегласие). **Доклад. Анневъ** (чете):

Митарствени пунктове.

Прежанский, Айваджикский, Чуперенский, Славинский, Държинский, Бръговский, Каварненский, Власинский, Циперанский, Стара-Рѣка, Айвапларский, Ринский и Дуранъ-Кула.

13 Управители на пункт. . . . 1200=15600

16 Младши конии стражари. . . 840=13440

13 „ пѣши „ . . . 600= 7800

Всичко . . . 36840

(Приема се).

Деветдесеетъ и два Митарствени погранични по-стове.

186 Младши конии стражари 840=141120

11 „ пѣши „ 600= 7800

Увеличение заплатитѣ на послу-жившитѣ 5. год. стражари 2000

Една грѣшка има въ пѣшнитѣ стражари. 11 по 600 сж 6600, а не 7800. Тѣй щото всичко споредъ комисията 147.720 лева. (Приема се). (Чете): Споредъ комисията.

Това пѣма да състави особенна глава, а се прибавя къмъ глава IX. (Приема се).

ГЛАВА IX

Надзоръ за лѣсоветѣ.

ЛИЧЕНЪ СЪСТАВЪ.

Съдържание личний съставъ на лѣсничекитѣ и стражаритѣ.

5 I-во классни лесничек	3,200=16,000
9 II-ро классни лесничек	2,700=24,300
14 Старши конни стражари	1,200=16,800
50 Младши конни стражари	840=42,000
60 Младши конни стражари	720=43,200
80 Младши пѣши стражари	600=48,000
110 Младши пѣши стражари	480=52,800
1 Писаръ	1,200=1,200
5 Писаре	840=4,200

Всичко по надзора на лѣсоветѣ 275,500 лева.
Като се прилагатъ и за горското управление.

Вещественни расходи.

Облекло на горскитѣ стражари	20,500
Въоружение горскитѣ стражари	5,000
Построяване бараки за стражаритѣ.	15,000
За посѣвяване гори въ княжеството	10,000

Всичко вещественни расходи 50,500

И тѣй всичко по глава IX 326,000 лева. (Приема се).

ГЛАВА X.

Експлоатация на минитѣ Мошино и Трѣвна

ЛИЧЕНЪ СЪСТАВЪ

Съдържание личний съставъ на служащитѣ при минитѣ.

1 Управителъ при мината Мошино	3,000=3,000
3 Магазинери (единъ при мин. Трѣвна)	1,500=4,500
1 Контролеръ	1,200=1,200
2 Стражари	900=1,800

Всичко за личния съставъ 10,500

Вещественни расходи.

Заплата на работниците	25,000
Освѣтление мината, покупка на разни инструменти и други расходи	12,000
Превозване въглища въ градъ София	15,000
Освѣт. и др. расходи за скл. въ София	1,500
За издирване рудници въ княжеството	6,000

Всичко вещественни расходи 59,500

Всичко по глава X 70,000

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание да се отпуснатъ за тази цѣль 70,000 лева? (Приема).

ГЛАВА XI

Възнаграждение на общинитѣ за събиране прямитѣ даждия, съгласно съ закона за тая цѣль по 3 % отъ събраната сума. 360,000

За исплащане земитѣ, които съгласно закона за подобрене състоянието на земледѣлческото население по господар. и чифлик. земи, правителството ще отчужди отъ притѣжателитѣ имъ. 800,000

Тѣзи 800,000 лева се угасяватъ.

М-ръ Начовичъ: Бюджетарната комисия предложи тази сума отъ 800,000 лева, вмѣсто да се туря въ тазгодишния бюджетъ, да се даде взаимнообразно отъ Българ. Нар. Банка, понеже тя подлежи на възвръщане въ съкровището съ лихвитѣ заедно. За тая цѣль азъ съмъ направилъ едно предложение, което е вече раздадено на г-да представителитѣ, и моля Народ. Събрание, да се произпесе. То се състои само отъ три члена, и моля г-да представителитѣ, да го приематъ.

Докл. Анневъ: Сега му е мѣстото да се обсъди и да се приложи къмъ тая глава. (Чете): За исплащане припадающата се частъ отъ окупационния дългъ на Руското Правителство прѣзъ 1884 г. 2,160.000 лева. Слѣдъ като се паздаятъ 800,000 лева, оставатъ по глава XI всичко 2,520,000 л.

Пресѣдателъ: Приема ли Н. Събрание да се отпуснатъ по глава XI 2,520,000 л. (Приема се).

Доклад. Анневъ: (Чете):

ГЛАВА XII.

Ст. 64) За канцелярията на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, за пѣтешествия, команди-

ровки, телеграмми, възнаграждение и помощи на безотчетното разположение на Господаря. 200.000

Ст. 65) Освѣтление и отопление на двореца 45.000

Ст. 66) Поправка и попълнение мебели 60.000

Всичко по глава XII. 305.000

М-ръ Цанковъ: Тукъ види се, когато се е преписвалъ бюджета, станала е погрѣшка въ първата т. е. 64 статия, дѣто се назва: „за канцелярията на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО за пътешествия, командировки, телеграмми и пр. Тамъ „възнаграждение и помощи на безотчетното разположение на Господаря, то се е махнало; защото не трѣба да оставяме таквизи думи „помощи и възнаграждения“, понеже послѣ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО не ще може да се отърве. Ако има да се дава нѣкаква помощ, дава правителството, отъ съкровището: НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО ако дава лично помощъ, това е друго пѣщо. Тукъ както казахъ, въ преписването на бюджета е станало грѣшка. Да остане тъй: „За канцелярията на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО командировки, телеграмми“, а другото да се махне. Подиръ „освѣтление и отопление двореца, попълнение мебели“, и всичката сума ще бѣде 200,000 лева. То се знае, че ако не стигне суммата за отопление, пътешествия и прочее, ще се прибави; защото нѣкоя година пътешествия ставатъ по много, а нѣкоя година ставатъ по малко; но приблизително, азъ мисля, да се тури за всичкитѣ тия статии 200,000 лева, и моля Народното Събрание, да приеме тѣзи 200,000 лева. (Гласове: Съгласно).

Предс.: Полагамъ на гласуване споредъ предложението на министерството: по глава XII да се отпусне за канцелярски на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, пътешествия, командировки, телеграмми, освѣтление и поправки на двореца, всичко 200,000 лева. Който приема да се отпуснатъ тѣзи 200,000 лева, да си дагне ржката. (Всички дигатъ). — Съ това се свършва бюджета на Финансовото Министерство.

Докл. Анневъ: Не се е свършилъ. Има предложение.

Предс.: (Чете предложението).

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

до

Народното Събрание.

За изпълнение закона отъ 17 Декемврий 1880 год. за подобрене състоянието на населението въ господарскитѣ и чифликскитѣ земи и за удовлетворението както пуждитѣ на това население, тъй и правата, които би имали владѣлицитѣ на тия земи, правителството се задължава:

1) Да отчуждава ония земи, върху които населението би добило предвиденитѣ отъ горѣказанниятъ законъ права, и за стойността на които би могло да се споразумѣе съ законнитѣ имъ владѣлци; да отетжни тия земи на това население, и да изплаща на владѣлицитѣ казинната стойностъ.

2) Да дава частъ отъ стойността на земята на ония владѣлци, съ които не би било възможно да се доде до едно съглашение, и земитѣ на които се обработватъ отъ хора, които, споредъ горѣказанниятъ законъ, сж добили права на получение земя.

3) Да поднесе на утвърждение на идущето Народно Събрание онова, което е извършило по това дѣло, като представи въ сжщото врѣме и единъ законпроектъ за окончателно рѣшение въпроса за снабдяване съ земи безземелното население на Господарскитѣ и Чифликскитѣ земи и за начина изплащанията на съкровището суммитѣ, които сж употребени за възнаграждение законнитѣ земтѣвладѣлци.

4) Нужната за изпълнение на тия распоредания сума отъ 800,000 лева да се вземе отъ резервнитѣ фондове на съкровището.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Нар. Събрание да се чете членъ по членъ? (Гласове: Членъ по членъ да се чете). Чете първий членъ. — (Виждъ по горѣ). (Према се.)

Чл. II. (Вижда по горѣ).

Бобчевъ: Това е малко тъмно, да се изтълкува.

М-ръ Начовичъ: Вие знаете, че въ нѣкой мѣста земята принадлежи на особенни господари, а я работятъ други хора, отъ които по многото Българи и я работятъ робашки. Министерството и Нар. Събрание преди двѣ години направиха единъ законъ, и на основание на този законъ се проводи комисия, която изслѣдва добръ работата, преглѣда всичкитѣ

цифлици и т. н. т. Сега трѣба туй нѣщо да се нареди и за това ви представихъ предложението. Въ първия членъ се предлага, че оцѣни притѣжатели, които сж съгласни съ оцѣненieto, на правителството, ще получатъ стойността на земята, която имъ се вземе, за да се даде на ония, които сж я работили и сж придобили право на собственост. Ония, които не се съгласяватъ на това оцѣнение на правителството, ще получатъ само $\frac{2}{3}$ отъ стойността на отчуждената земя и за остатъка ще чакатъ, до гдѣто се уреди въпроса; членъ третий, постановява че въ идущето Събрание Министерството трѣба да представи единъ законопроектъ за окончателното рѣшение на този въпросъ, и рапортъ върху онова, което е направило. Н. пр. толкозъ души сж се споразумѣли, толкозъ пари сж се платили и т. наитѣкъ.

Предсѣдателъ: Който приема членъ 2-ий да си дигне ръката. (Вишегласие). Чете чл. 3-ий (Виждѣ по горѣ). (Приема се). Чл. 4-ий (Виждѣ по горѣ).

Бобчевъ: Азъ съмъ на мнѣние, да ги зематъ отъ банката, защото нѣкои отъ тѣхъ може би днесъ иматъ пари да плататъ, и когато постоянно плащатъ, тогава и лихвата ще бѣде по-малка.

М-ръ Начовичъ: Може да се каже отъ банката, но, азъ за туй казахъ въ предложението си, че паритѣ ще се дадатъ отъ резервнитѣ фондове, защото правителството ще трѣба да даде на банката тая сума отъ тѣзи фондове.

Предсѣдателъ: Предложението на г. Бобчева, има значение, защото ако се каже резервни фондове, то лихва нѣма да се плаща, а когато даде банката, трѣба лихва.

Буровъ: Ние още въ комисията, като предложихме това на г. М-ра казахме, че трѣба да се зематъ отъ банката.

М-ръ Начовичъ: Какъ ще се исплатятъ тѣзи работи, то зависи отъ закона, които ще се представя въ идущето Събрание. М-ството ще плати тѣзи сумми като авансъ на притѣжателитѣ и подиръ ще представи законъ за уреждението на цѣлия въпросъ. Но азъ приемамъ да се каже отъ Българската Народна Банка. Да води банката смѣтките по-добрѣ, отъ колкото правителството.

Предсѣдателъ: Значи, ще се зематъ отъ банката назаемъ. Тогава въ края на 4-ий членъ ще се каже вмѣсто: „отъ резервнитѣ фондове на съкровище-

то“ — „ще се зематъ на заемъ отъ Българската Народна Банка.“ Приема ли Н. Събрание това намѣнение? (Приема). Желас ли Н. Събрание да стане второ четение? (Едни гласове: желас, други — не желас.)

Л. Дуковъ: Не зная да ли ще бѣде законно да задължимъ правителството въ сѣщето врѣме, дѣто се казва, че нѣкои села, които искатъ да се опразноватъ да купува земитѣ имъ; защото и частни лица има, които искатъ да купуватъ и послѣ да продаватъ. Можатъ ли да се зематъ мѣрки върху това или не?

Бошнаковъ: Подигнатия отъ г. Дукова въпросъ заслужава внимание. Лани се отнуса на распореданне на правителството една малка сума, за да може съ малка цѣна да купува тѣзи земи, които купуватъ спекуланти. Отъ подобна земя нашата държава ще има огромна полза. Въ Търновскій окръгъ има една голѣма кория, която струва хиляда човѣшки глави. Тая кория я пропука правителството, защото нѣмало на распореданне толкова пари. Земахъ я сега нѣкои пълномощници и какво направиха съ нея, не зная. Послѣ въ Тузлука дѣто населението отъ день на день се изселява, се продаватъ за 10 рубли една кжща. Съ 20—50,000 лева може да се зематъ 4—5 села или едно пространство, отъ което държавата да има полза. Трѣба да се предвиди една сума, за да може тѣзи нѣща правителството да ги купува, отъ което държавата ще има огромна полза.

Предсѣ: Да се свърши този въпросъ сега. Азъ полагамъ на гласуване слѣдующия въпросъ. Четението, което стана на предложението отъ г. М-ра на Финанситѣ, за изпълнение на закона отъ 17-й Декемврий 1880 год., което се чете сега, приема ли Н. Събрание, това четение да се счита и за послѣдно? (Приема).

М-ръ Начовичъ: Иматъ г-да още единъ малкъ въпросъ да се рѣши; тс е именно допълнителния кредитъ, който е нуженъ за тази 1883-та година, за да се исплати частъ отъ дълга ни на Руското правителство, т. е. 1,080,000 лева за първата рата на нашия дългъ. Азъ бѣхъ се обѣщавъ да ви представя извора, отъ който да се исплати тази сума. Тази сума може да се исплати отъ излишѣка, който е постигналъ тая година по митницитѣ. Такъвъ изли-

ишкъ въ митниците е постъпилъ тая година 1,300,000 лева сиречъ повече, отъ колкото бѣше предвидено въ бюджета че ще постъпи. Отъ този излишъкъ може да се исплати тази сума. Предвидено бѣше да постъпи доходъ отъ пошрците 4,000,000 лева, а е постъпилъ 5,300,000 лева. Тукъ има излишкъ отъ 1,300,000 лева, а суммата, която се иска е само 1,080,000 лева. (Гласове: Съгласно).

Предс.: Тукъ за дълга къмъ Россия, иска се да се платятъ 1,080,000 лева за тази година. За исплащане ратата за идущата година предвидѣхме 2,160,000 лева. Г-нъ М-ръ на Финанситѣ предлага тазгодишната рата да се исплати отъ излишъка, който се указва отъ дохода отъ митниците, т. е. 1,080,000 лева. Желаетъ ли нѣкой да говори? (Не желаетъ). Който приема, да си отпусне суммата отъ 1,080,000 лева за исплащане първата рата отъ дълга ни къмъ Россия, да си дигне ржката. (Всички дигатъ).

Докл. Анневъ: И тъй всичкиятъ бюджетъ по Министерството на Финанситѣ, както е приетъ отъ Н. Събрание възлиза на 6,315,892 лева.

Предс.: Който приема суммата по бюджета, на Финансовото М-ство, както я прочете г. Докладчикъ, да си дигне ржката. (Вишегласие). Давамъ на 10 минути отидѣхъ.

Послѣ распука.

Предсѣдатель: Г-да представители! На дневний редъ стои предложеніето отъ г-на М-ра на Вжтр. Дѣла, за градскитѣ и окржжни сѣвѣти.

Съ едно отношение отъ 14 Декемврий, г-нъ М-ръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, испраща въ Нар. Събрание Указъ, съ слѣдующето съдържание.

(Чете):

УКАЗЪ

№ 1080

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I

Съ Божия милость и народната воля

Князь на България

По предложеніето на НАШЪТЪ М-ръ на Вжтрѣш. Дѣла, представено НАМЪ съ докладъ му отъ 13 Декемврий 1883 г. подъ № 8382 и съгласно чл. 109 отъ конституцията

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Да се внесе въ настоящата сессия на Нар. Събрание предложение, споредъ което членовете на общанскитѣ и окржжнитѣ Сѣвѣти, до окончателното изработване и приемане единъ новъ законъ за тия избори, да ставатъ по врѣмненитѣ правила за сѣвѣтитѣ отъ 1878 год., съ измѣненіята, опредѣлени въ Нашътъ Указъ отъ 14 Августъ 1879 г. подъ № 93.

II. Исполнението на настоящия указъ възлагаме на нашътъ М-ръ на Вжтр. Дѣла.

Издаденъ въ нашътъ Дворецъ въ София на 14 Декемвр. 1883 г.

На първообразното съ собствената ржка на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО написано:

АЛЕКСАНДРЪ.

Припод. М-ръ на Вжтр. Дѣла: **Д. Цанновъ.**

Г-нъ Чачевъ е докладчикъ по това предложение.

Докл. Д-ръ Чачевъ: Предп да пристѣпимъ да докладвамъ върху иѣкои административни закони, които трѣба да съобразимъ съ основния законъ на страната, ще прочета едно предложение подписано отъ 40 представители, относително до сѣщото предложение, указътъ на което сега се прочете отъ г-на предсѣдателя, сир. до градскитѣ и окр. сѣвѣти.

Извѣстно Ви е г-да представители . . .

Предс.: (Прекъсва го). Азъ мисля, че по напредъ трѣба да се гласува предложението на правителството. Ако имате нѣщо върху него, може да говорите; а послѣ ще пристѣпимъ до друго. Трѣба да разискваме по напредъ внесеното отъ г-на М-ра предложение.

Докл. Д-ръ Чачевъ: Понеже настоящето ми предложение е свързано съ общитѣ закони за окр. сѣвѣти, трѣба и то да се докладва.

Предс.: На дневний редъ имаме предложението на г. М-ра, а не Вашето.

Докл. Д-ръ Чачевъ: Предложението на М-ра е сухо и комисията е направила измѣнения и азъ ще докладвамъ сичкитѣ измѣнения, които сѣ станали въ него, и които сѣ слѣдствие на това предложение.

Относително предложението на г-на М-ра, комисията има 4—5 засѣдания, въ които обмисли и видѣ, че ако се приеме само така, ще има бъркотия. Бъркотии ще произвѣждатъ отъ това именно, че чл. 39 отъ Вр. Сѣдебни Правила, не

е опредѣлитъ, какъ трѣба да ставатъ групи-
тъ, кой трѣба да ги съставлява, кога трѣба да
се съставляватъ и върху тѣхнитѣ нередовности, дѣ
трѣба да се жалуватъ; послѣ кой трѣба да свиква
избирателитѣ и пр. Вслѣдствие на това, за да даде
улѣснение на правителството, комисията намисли да
се приспособятъ нѣколко члена отъ избирателни
законъ, които никакъ непротиворѣчатъ на духа на
конституцията.

М-ръ Цанковъ: Тѣзи измѣнения не съмъ ги пре-
гледвалъ. Додѣто не ги прегледамъ, немога да ги
защипавамъ и немогатъ да се разискватъ. Разбирамъ
предложението да сте пр. правилни, но така да
ми казвате членовѣтъ, безъ да ги прочета и безъ
да ги чуя, това не мога да разумѣя.

Докл. Д-ръ Цачевъ: За сичко това, нмахъ честь-
та да съобща на г-на М-ра на Вѣтр. Дѣла и днесъ
му съобщихъ измѣненіята. Дѣйствително не съмъ
ги прочелъ, но той ме натовари да докладвамъ.
Азъ на основание думитѣ му направихъ докладъ,
защото и комисията е съгласна да улѣсни прави-
телството; защото ако приемемъ предложението как-
то е, ще има бъркотии. Ако искате само туй пред-
ложение на М-ра да приемемъ, тогава нѣма нищо
да докладвамъ.

М-ръ Цанковъ: Азъ не казвамъ, че не приемамъ
измѣненіята, ако не противорѣчатъ на Конституцията,
но не му е часа сега да ги разискваме. Сега е ча-
са на бюджета. Като свършимъ него, можете да ра-
зисквате, колкото искате.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Това предложение е ту-
рено на дневний редъ още отъ вчера.

Предсѣд. : Моля ви се г-нѣ Докладчикъ, трѣба
да туримъ на гласуване по-напредъ предложението
на г-на М-ра, което е внесено въ Нар. Събрание
и ако имате добавочно предложение въ двѣ три ду-
му, добрѣ, другоаче неможе. На дневенъ редъ е бюд-
жета и трѣба да пристѣпимъ къмъ него.

Анневъ: Г-нѣ Предсѣдателъ трѣба да знае, че
тукъ се внесе едно предложение отъ болшинството
на Нар. Събрание, и това предложение трѣба да
се прочете.

Предсѣд. : Но сега да се гласува туй предло-
жение на г-на М-ра на Вѣтр. Дѣла. (Гласове: и
двѣтъ предложения?) Моля ви се г-да представители!

М-ръ Цанковъ: То е извѣстно, че ще станатъ

избори за окръжнитѣ съвѣти и за общинскитѣ съ-
вѣти; но г-нѣ Цачевъ е приготвилъ разяснения,
които ще приема, но нека се приеме по-напредъ
базиса и тогазъ, слѣдъ като свършимъ бюджета, ще
разгледаме и разискаме и измѣненіята. Азъ несъмъ
протѣвенъ на тѣхъ. Заради това, да се приеме прин-
ципътъ, а подиръ съмъ готовъ да приема и обясне-
ніята.

Предсѣд. : Ето предложението на г-на М-ра на
Вѣтр. Дѣла. (Чете): изборитѣ за Моля които
приематъ това предложение да си дигнатъ ржката.
(Болшинство). Приема се.

Анневъ: Въ нашето предложение се казваше,
че тѣй като послѣднитѣ избори не сж станали . . .

Предсѣд. : Трѣба по-напредъ да искате дума за
това предложение и тогава да говорите върху него.
Азъ още не съмъ видѣлъ това предложение. Дайте
ми го да го прочета, и ще пристѣпимъ до разискава-
ніето му.

(Дава му предложението).

Тукъ има едно предложение, което гласи така:
(Чете): „Тѣй като слѣдъ възстановленіето на Кон-
ституцията, съгласно доклада на г-на М-ра на
Вѣтр. Дѣла новия избирателенъ законъ за изборитѣ
на общинскитѣ и окръжни съвѣти отъ 25 Августъ
1882 год. противорѣчи на Конституцията, а пакъ
изборитѣ сж станали по спомѣнатий законъ; и тѣй
като при тѣзи избори са станали нередовности и
послѣ вопреки оппакванията се утвърдиха; тѣй като
и самъ г-нѣ М-ръ на Вѣтрѣшнитѣ Дѣла въ доклада
си спомѣнува за унищожението на спомѣнатий избира-
теленъ законъ, то Нар. Събрание желае да се по-
станови: да се произведатъ нови избори за общин-
скитѣ и окр. съвѣти, за първитѣ най-късно до 20
Юний а за вторитѣ до 20 Юний 1884 год.“

Азъ мисля, че трѣба да се гласува само първото
предложение, защото второто и третото се съдър-
жатъ въ предложението, което Нар. Събрание гла-
сува.

М-ръ Цанковъ: Мотивитѣ, които сж турени тукъ,
не намирамъ за добри, защото могатъ да се приспособятъ и на Нар. Събрание. Азъ съмъ предложилъ
по-добрѣ. Ако е имало нѣкъдѣ нередовности, за
напредъ ще гледаме да ги поправимъ. Нередовности,
нередовни избиранія, кассирания и пр. ще ги пре-
гледаме. Заради туй, предложението, за кога трѣба

да се избиратъ съвѣтитѣ, приемамъ, но мотивитѣ за тѣхното преизбиране или, че трѣба да се избиратъ нови, азъ би желалъ да се приематъ въ друга форма, защото тѣй не е хубаво.

Шивачовъ: Азъ ще прибавя единъ примѣръ, който явно доказва, че мотивитѣ сж вѣрни. Въ Севлиево изборитѣ за окр. Съвѣтъ станаха на основание избирателний законъ и станаха нередовности, за които се протестира. Дѣлото не е свършено още и споредъ сжщия този избирателенъ законъ, додѣто дѣлото не е свърши, додѣто сжда не се произнесе, правителството нѣма право да ги утвърждава; а виждамъ, че този съвѣтъ е утвърденъ.

Второ, Градскій Съвѣтъ въ Русчукъ цѣлъ е касиранъ и безъ да сж станали нови избори споредъ сжщия избирателенъ законъ, той неможеше да се утвърждава; трѣбаше да се произведатъ изново избори; но тоя съвѣтъ засѣдава, и нови избори не сж станали.

Относително до Нар. Събрание, ще кажа на г-на Цанкова, че нито единъ отъ народнитѣ прееставители, които сж дошли тукъ, не е касиранъ отъ Върховния Сжда. Привѣдоха се два мотива противъ заявлението на г-на Цанкова, че не е умѣстно, и трѣба да се приеме предложението на г-да представителитѣ.

Поповъ: Защо си приказваме тѣй. Ние сламката виждаме, а гредата не виждаме. Четири мѣсяца на основание на кой законъ ние засѣдаваме и какъ смѣ избрани? Както сме избирани ние, така сж избирани и градскитѣ и окръжнитѣ управителни съвѣти. Сега да подигаме такива въпроси, нѣма си мѣстото.

Шивачовъ: Тогава слѣдъ 9 години ще станатъ нови избори.

М-ръ Цанковъ: Казахъ на Нар. Събрание и г-нъ Шивачовъ не мя разбра, че тамъ, дѣто е имало нередовности, незаконни избирания или касирания, то се знае, че ще станатъ нови избори, ами да ми казватъ, че сички избори трѣба да станатъ изново, не сме послѣдователни. Зарадъ туй искамъ предложението да се измѣни. Мотивировката да се измѣни.

Председателъ: Това мнѣние на Г-на Цанкова, е на мѣстото си. (Гласове: Не е на мѣстото си!) Тукъ не е въпроса за мотивировката. Нар. Събрание не гласува мотивировки. Може да се турятъ други мотиви за приемане на това предложение.

Зарадъ туй, безъ да се простираме по-нататкъ, ще бжде по добръ, да опредѣлимъ нѣкой срокъ, за да се подновятъ изборитѣ. Защото този аргументъ, който се каза, че и Нар. Събрание засѣдало на основание на този законъ, не е вѣренъ; Нар. Събрание засѣдава, но ще престане. Сички го знаете туй нѣщо. Ще престане да засѣдава, защото не е избранно на основание избирателний законъ, който влиза въ дѣйствиe слѣдъ възстановлението на конституцията. (Д-ръ Цачевъ: ние ще си отидемъ!) Г-нъ Цачевъ да има мало търпение, и ако обща може да му се донесе една чаша студена вода. По сжщитѣ причини и за сжщитѣ мотиви, трѣба щомъ се унищожава избир. законъ, трѣба да се подновятъ и общинскитѣ и окр. съвѣти. Именно затова, г-нъ М-ръ на Вжтр. Дѣла предлага, да се опредѣли нѣкой срокъ, който намираме по сгодеиъ за да станатъ тия нови избори и да се свърши работа.

М-ръ Цанковъ: Срокътъ ще се опредѣли отъ самото Нар. Събрание. Но споредъ менъ, като приехте по-напредъ предложението за избир. законъ отъ 1879 год., то и срокътъ е опредѣленъ въ него.

Д-ръ Цачевъ: Ст. 40 казва, че изборитѣ ще се произвеждатъ на 15 Декемврий.

М-ръ Цанковъ: Щомъ се прие избирателния законъ . . . Вие можете да измѣните врѣмето. Ще глѣда Нар. Събрание, когато е най-сгодно на селенитѣ, тогава да ги направятъ. Нѣмамъ зарадъ туй нищо.

Анневъ: Г-нъ Цанковъ ни осжди въ непослѣдователность, безъ обаче да ни посочи, въ що се състои тая наша непослѣдователность; но да оставимъ това на страна.

Колкото за сроковетѣ може да стане измѣнение. Тогава първитѣ избори, могатъ да станатъ на 15 Януар. а вторитѣ т. е. градскитѣ на 20 Февруарий. Най-сѣтнѣ могатъ да се измѣнятъ инакъ, но все таки трѣба да се измѣнятъ.

М-ръ Цанковъ: На нѣколко пѣти Г-да представители помните се заявявало, че населението е бактисало отъ тия избори. Отъ друга страна, намъ ни трѣбать единъ два мѣсеца, да наредимъ това, което сме вотирали, което несташа тѣй дѣсно; заради това презъ Януарий и Февруарий не ще е възможно да се произведжтъ изборитѣ. Зарадъ туй, моля ви се, да станатъ презъ Мартъ и Априлъ (Гласове: Кжсно е!) Кжсно е, но по-рано не ще можъ. Азъ незная списъцитѣ, да ли сж станали.

Председателъ: Имаме много работа, заради туй ще направя едно предложение, за да се свърши работа. Азъ би предложилъ за срока, който се има предъ видъ, че всѣки денъ не могатъ да ставатъ избори. За градскитѣ съвѣти изборитѣ да станатъ на 1-й Мартъ, а за окръжнитѣ 2-ий Априлъ. Ако приема Нар. Събрание туй предложение, мож да го туря на гласуване.

Анневъ: По-напредъ се каза, че изборитѣ трѣба да ставатъ по възможности, когато населението не е занято. Но Априлий полскитѣ работи се развиватъ.

(Гласове: изборитѣ ставатъ въ недѣля.) Но и въ недѣленъ день работятъ хората. Заради това по-добрѣ е да приемемъ 20-й Февруарий и 20-й Мартъ.

Председателъ: Добрѣ, и него приемамъ. Ето какъ става предложението:

(Чете:) „Предъ видъ отминяването на избирателния законъ, на който сж избрани градскитѣ съвѣти, Нар. Събрание постановява, щото тѣзи избори има да се подновятъ, именно: градскитѣ до 20 Февруарий, а окръжнитѣ до 20 Мартъ.“ Който приема това предложение, да си дигне ржката. (Приема се.)

М-ръ Цанковъ: Тѣй като приехме два принципа, азъ Ви моля, да приемете още единъ, до като г-нъ Цачевъ приготви подробноститѣ. Приемете, че изборитѣ за окр. съвѣти ще ставатъ по прѣми избори, както и онѣзи за общинскитѣ съвѣти. На мѣсто двойни, да ставатъ прѣми. Тогова се свършва сѣчко.

Председателъ: Тогова ще противрѣчи на предложението, което сами внесохте.

М-ръ Цанковъ: Ненастоявамъ, както щете.

Председателъ: Желаетъ ли Нар. Събрание да стане и второ четение на това предложение? (Нежелаетъ). Тогова, това четение ще се счита и първо и послѣдно.

На дневний редъ имаме бюджета на М-ството на Вхтр. дѣла.

Докл. Анневъ: (Отива на трибуната.) Цѣлий бюджетъ не е още свършенъ, но азъ ще докладвамъ, колкото има приготвено. Най-сѣтитъ, часа е 6 можемъ да работимъ още единъ часъ.

Председателъ: Единъ и два и три часа можемъ да работимъ.

Доклад. Анневъ: Преди да пристѣпимъ до разгледването бюджета, то имамъ да заявя, че има нѣкакво заявление отъ всичкитѣ чиновници на Ми-

стерството на Финанситѣ и Смѣтната палата, противъ намалението на платитѣ. Ако желаетъ Нар. Събрание, да се прочете.

Председателъ: Подиръ гласуването на бюджета.

Д-ръ Помяновъ: Туй заявление ще ни поведе до дебати, и ний само ще губимъ време; то не е сега на дневенъ редъ, а просто да се премине презъ него, то неще да бжде желание нито наше, нито желание на просителитѣ. За това да се остави за по-послѣ, когато се преглѣда бюджета.

Докл. Анневъ: Бюджетъ на М-ство на Вхтрѣнитѣ дѣла. Глава I. Централно управление: Личенъ съставъ. Съдържанне личния съставъ на централното управление. Споредъ комисията: Министръ 12,000 л., Главенъ Секретаръ 6,000 л., 2 ма административни инспектори по 6,000—12,000 лева. За тѣзи инспектори въ комисията имаме разни мнѣния: едни предлагаха по 6,000 л., други по 4000 л. и 5400 лева. Най на сѣтитъ комисията приема 5400 лева, и желаетъ да знае, да ли г-нъ Министръ е съгласенъ?

М-ръ Цанковъ: Азъ за това не се сагласихъ, защото въ М-ството на Финанситѣ турихте по 6000 лева. Тамъ го мислѣхте за главенъ инспекторъ. Но азъ се съгласявамъ; некамоитѣ изгубятъ по 600 л.

Докладчикъ: Всичко 28,800 лева.

Председателъ: Полагамъ на гласуване личния съставъ на централното управление на М-ството на Вхтрѣшнитѣ Работи по статия 1, а. Който приема да се отпуснатъ 28,800 лева, да си дигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Доклад. Отдѣление Административно Полицейско. Началникъ 4800 л., Първи подначалникъ 3000 л. 2 втори подначалници по 2400—4800 лева.

Всичко 12,600 лева. (Приема се.)

Отдѣление Стопанско

1 Началникъ	4800
1 Първи подначалникъ	3000
2 Втори подначалници	2400=4800
1 Счетоводителъ	3000
1 Помощникъ Счетоводителя	2400
2 Регистратори	1820=3640
1 Архиваръ	2400
1 Помощникъ	1500

Писци и разсилни. 21600

Всичко за личний съставъ на стопанското одѣленіе 47340 лева. (Приема се).

Вещественни разноси.

Писмени принадлежности 12,000
Телеграмми и пощенски посылки 8,000
Купуване книги и други списания. 600
Печатанье бланки, вѣдомости и прочее. 5,000
Отопление и освѣтление 4,500
Купуване и поправка мобили 2,500
Наемъ помѣщение за Министерството 14,500
За командировки по служебни дѣла комисията ги е намалила на 50,000 л. Облекло за разсилнитѣ 700 л. се изгасява. Всичко за вещественни расходи: 97,100 лева. (Приема се).

Глава II. Споредъ проекта е 128,930 лева, а споредъ комисията 50,000 лева.

Предс.: Който приема по глава II да се отпуснѣтъ 50,000 лева, да си дигне ржката. (Болшинство). Приема се 50,000 лева.

ГЛАВА III.

Оржжни управления I, II и III-ст.

Софийско I-степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ.

1 Окръженъ Управителъ 6,000
Нему представителни 1,000
1 Секретаръ 3,300
1 Подсекретаръ 1,620
1 Архиваръ 1,620
1 Регистраторъ 1,500 л. Тукъ комисията е поставила единъ архиваръ и единъ регистраторъ. Първия съ 1,620, другия съ 1,500 лева. Писци, разсилни и литографъ 6,600 лева. Всичко 22,060 лева.

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности, Държавенъ вѣсникъ отопление и освѣтление 2,040
Командировки по служебни дѣла 1,200
Наемъ здание 3,600
Мобилиране канцелярията 500

Всичко за вещественни расходи 7,340

Всичко за I степенното Софийско Окр. управление 29,400 лева. (Приема се).

Руссенско I степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ

1 Окръженъ управителъ 6,000
Нему представителни 1,000
1 Секретаръ 3,300
1 Подсекретаръ 2,040
1 Секретаръ за иностр. кореспонденция 3,000
1 Регистраторъ 1,620
1 Архиваръ 1,500
Писци и разсилни 6,600

Всичко за личний съставъ: 25,060

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности и проч. 2,040
Командировки 1,200
Мобилиране канцелярията. 500

Всичко за веществен. расходи 3,740

Всичко споредъ комисията за Руссенското I степенно Окръжно Управление 28,800 лева. (Приема се).

Търновското I степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ.

1 Окръженъ Управителъ 6,000
Нему представителни петрѣбать.
1 Секретаръ 3,300
1 Подсекретаръ 2,040
1 Регистраторъ 1,620
1 Архиваръ 1,500
Писци и разсилни 6,600
Всичко за личний съставъ 21,600 л.

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности и пр. 2,040
Командировки 1,200
Мебелиране на канцелярията 500

Всичко за вещественни расходи 3,740 л.

Всичко за Търновското I степенно Окръжно Управление 24,800 лева. (Приема се).

Варненско I степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ.

1 Окръженъ Управителъ 6,000
Нему представителни 1,000

1 Секретарь	3,300
1 Подсекретарь	2,040
1 Секретарь за иностр. корреспод.	3,000
1 Регистраторъ	1,620
1 Архиваръ	1,500
Писци и разсилни	7,440

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности и пр.	2,500
Командировки	1,200
Мебелиране канцелярията	800
Всичко за веществен. расходи	4,500 л.
Всичко за Варненското Окръжно Управление	30,400 лева. (Приема се).

II-ст. окръжни управления.

Видинско II-степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ

1 Окръженъ Управителъ	5,100
1 Секретарь за Българс. и Френски	3,600
1 Подсекретарь	1,800
1 Регистраторъ-Архиваръ	1,500
Писци и разсилни	4,800

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности и пр.	1,000
Наемъ помѣщение	480
Мебелиране канцелярията	—
Командировки	1,020
Всичко за вещественни расходи	2,500 л.
Всичко за II степенното Видинско Управление	19,300 лева споредъ проекта и комисията. (Приема се).

Шумненско II степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ

1 Окръженъ Управителъ	5,100
1 Секретарь	2,700
1 Подсекретарь 1,800 споредъ ком.	1,620 л.
1 Регистраторъ-Архиваръ	1,500
Писци и разсилни	4,800

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности	1,000
Командировки	1,020

Мебелиране канцелярията	400
Всичко за вещественни расходи	2,420 л.

Всичко за Шумненското II степенно Окр. Управление 18,140 лева споредъ комисията.

Шивачовъ: На секрет. предлагамъ 2400 лева. (Гласове: Мотиви?) Не съмъ длъженъ да ги давамъ.

Предс.: Полагамъ на гласуване. Който приема да се отпуснатъ за II степенното Шумненско Окр. Управление 18,140 лева, да си дигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Докл.: Вратчанското II степенно Окръжно Управление. Комисията изравни пакъ суммата на 18,140 лева равномерно както и Шумненското, като се намалява платата на подсекретаря на 1,620 лева.

(Приематъ се 18,140 лева). Кюстендилското II степенно Окр. Управление. Същото измѣнение, предлагамъ също 18,140 лева. (Приема се).

III-степ. окръжни управления.

Силистренско III степенно.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ

1 Окръженъ Управителъ	4,560=4,560
1 Секретарь	2,400=2,400
1 Подсекретарь	1,500=1,500
1 Регистраторъ-Архиваръ	1,200=1,200
Писци и разсилни	3,600
Всичко за личний съставъ	13,260 л.

Вещественни расходи.

Канцелярски принадлежности	1,000
Командировки	1,008
Всичко за вещественни расходи	2,008 л.
Всичко за Управлението	15,268 л.

Разградско III степенно окр. управление. Също споредъ проекта и комисията 15268 лева. (Приема се).

Свищовско III степенно окр. управление. Също 15268 лева. (Приема се).

Ломско III степенно окр. управление. Нѣма никакви измѣнения отъ страна на комисията. Тука общата сума е по голѣма, защото се даватъ на тамошния управителъ тоже представителни.

Всичко за това управление 16288 лева. (Приема се.)

Севлиево III степенно окр. управление. Нѣма

никакви измѣненія. Споредъ проекта и комисията 15268 лева. (Приема се).

Илевненско III степенно окр. управление също 15298 лева. (Приема се).

На редъ иде Ловчанско III степенно окр. управление. Комисията го е изгасила, и намира за излишно, да има въ Ловечъ окръжно управление.

М-ръ Цанковъ: Има по пататъкъ и за Търнскій и Раховскій окръзи. 3 окръга предлагамъ да се вотира за окръзи. Не ви казвамъ причинитѣ. Знаете причинитѣ и нема да ги повтарямъ. Знаете, че на прѣдъ съществуваха 21 окръзи и като знаете отъ мене по-добрѣ, че общото мнѣние изразява желание, щото да се възстановатъ тѣзи окръзи; и едно събрание до година, което ще се събере, непременно ще ги въстанови пакъ. Нужда се показва и населението настоява да се възстановятъ; и добрѣ ще направи Нар. Събрание, да въстанови за сега тѣзи три окръзи. Разпоскитѣ не сж твърдѣ голѣми и за туй моля Нар. Събрание да ги приеме. (Съгласие).

Шивачовъ: Азъ мисля, че както народнитѣ представители, тѣй и сѣки гражданинъ е длъженъ да почита закона. За да може да стане новъ окръгъ, за това се изисква особенъ законъ. Като Нар. Събрание ще събере свѣдѣния, тогава рѣшава, и то става законъ. А не тѣй при бюджета Министра да каже: Да станатъ Търнскій, Раховскій, и Ловчанскій окръзи. То азъ ще кажъ: Орханиски Берковскій, Ески-Джумайски Хаджи-Оглу Пазарджикскій, и може да направимъ намѣсто 56 околий 56 окръзи. За това г-да представители, за правение или унищожение окръзи изисква се да приеме Нар. Събрание единъ особенъ законъ, и при разглеждане на този законъ да се обсъжда този въпросъ. Но тѣй ненадѣйно да се бърза, то е противно на Нар. Събрание и противъ интереса на самитѣ тѣзи окръзи. Заради това моля, да се приеме мнѣнието на комисията и да се не приематъ други окръзи, освѣнъ ония 14, които сж станали на основание на единъ законъ.

Ако г. М-ръ желае да внесе единъ особенъ законъ за окръжитѣ, то може да направимъ тогава и 150 окръзи. Но сега не можемъ да правимъ окръзи.

М-ръ Цанковъ: М-ството ако не бѣше испитало нуждитѣ за възстановлението на тѣзи окръзи, не щѣше да предлага и докладовѣ за това нѣщо. На г-на Шивачова, гдѣто казва, че това е нѣщо случайно

и ненадѣйно представено, ще отговоря, че трѣба да знаете, че тѣзи окръзи сж похарчили сумма пари за депутата да ходятъ при Негово Височество, за да молятъ за възстановлението на тѣзи окръзи. Туй трѣба да го знаете. Но като не го знае негова милостъ, азъ не съмъ гривъ. Моля Нар. Събрание да го приеме както за Ловчанско, тѣй и за Раховско и Търнско. (Гласове: Прието!)

Д-ръ Цачевъ: Г-да представители! Азъ невидямъ никакви причини да неприемемъ тѣзи 3 окръга, и съмъ на мнѣние да възстановимъ вѣчкитѣ 21 окръзи, както бѣха на прѣдъ. Не е ли за улеснение на населението. Населението ще дава тия пари. И азъ ще моля г-на М-ра найубѣдително и Нар. Събрание, да приеме 21 окръга, понеже се повращае на ветхото.

М-ръ Цанковъ: Азъ съмъ съгласенъ и до година Ви увѣрявамъ, че ще го направимъ. Може отъ други мѣста да се направятъ такива копоми, да могатъ да се поддържатъ.

Докл. Анневъ: Наистина, въ комисията имаше разни мнѣния. Едини казаха, че въпроса не е на врѣме, а другитѣ бѣха на мнѣние да се отворятъ. Каза се тоже, и има и отъ Орханне телеграмъ за възстановление на тамошния окръгъ. И ако приеме Нар. Събрание възстановлението на 21 окръзи, то е по-добрѣ, отъ колкото да се приеме Раховскій, Ловчанскій и Търнскій.

Града Рахово има нужда по-много отъ сѣдилище, а не толкосъ отъ Окр. Управление, което е свършено излишно. Заради това Нар. Събрание да се произнесе: или 14 да останатъ, или 21 окръзи да се възстановятъ.

Шивачевъ: Азъ казахъ по на прѣдъ, че Нар. Събрание при бюджета не може да прави нови окръзи. Ний като хора, които найвече трѣба да почитаме законността, ний я нарушаваме. Каква е тази теория, да правимъ при бюджета окръзи? Нека мисли кой както обича, но и г-нъ Д-ръ Геровъ съ своята теория на юриспруденцията можели да ме убѣди, че не трѣба да ставатъ окръзи на основание на единъ законъ? Ний въ 3 минути не можемъ да се убѣдимъ, че трѣба да се възстановяватъ тѣзи окръзи. Азъ предлагамъ тогава и Габрово и Троянъ. Щели да ги приемете? (Гласове: Тий не сж били окръзи). Тоже и Баличикъ, Провадия и Дръново ще пред-

ложя. Че ходили делегации знай; пѣмамъ нужна да ми се обяснява това. Ако е за угода на Ивана и Драгана, то е другъ въпросъ.

Д. Поповъ: Тип бѣха 31. Да ги направимъ пакъ 31. Ний не може да се върщаме. Най напредъ бѣха 5 губернии съ 5 управители. Това би станало съ помалко пари. 5 губернии съ 5 управители и другитѣ да бждатъ околии.

М-ръ Цанковъ: Моля Ви, то е въпросъ, който трѣба да се изучи и това не може да стане въ единъ часъ. Азъ искамъ сега за тѣзи 3, които да се възстановятъ и които бѣха въ оѣзи 21 окръзи, които вече съществуваша. (Единъ гласъ: 33 бѣха). 33 не бѣха. 21 бѣха, тия постанови Нар. Събрание. 33 бѣха послѣ окупацията безъ Нар. Събрание. 21 бѣха споредъ Нар. Събрание; послѣ пѣкои се унищожили и останаха 14. Сега подобри би било да се възстановятъ 3-тѣ, и до година да се възстановятъ и другитѣ, да бждатъ пакъ 21, защото повече отъ 21 нѣма претенции да искатъ.

Буровъ: Г-да представители! Въ комисията наистина когато този въпросъ се яви, изказаха се мотиви отъ М-ството. Найпослѣ не се дойде до никакъ заключение, и остана да го рѣши Нар. Събрание. Азъ за другитѣ мѣста не познавамъ до толкозъ, но колкото за Търнъ, който е отдалеченъ отъ София 14 часа, и 4 часа отъ границата, тамо ако е за улеснение, трѣба да се приеме. Г-нъ Шивачовъ казваше, че не трѣба да се приеме. Дани се предложи за казначейство въ Троянъ за улеснение на населението, и то се прие. Сега ако е нужно и има мотиви да се възстановятъ тѣзи окръзи, то трѣба да ги приемемъ. Заради туй има да се говори. Но азъ не приемамъ, че комисията е отхвърлила. Ний до толкозъ не можехме да знаеме мотивитѣ на тѣзи окръзи, и за това остана на Нар. Събрание да го рѣши.

М-ръ Цанковъ: Г-да представители! Азъ би желалъ да приемете само за тритѣ сега, защото ако приемете възстановлението само на тритѣ окръга, тогава само може, както сте рѣшили да се уравниятъ тамамъ приходитѣ и расходитѣ. А до година, като направимъ и други икономии, тогава е друго. Ми се струва, че до година можете да почакате; но съ възстановление само на тритѣ окръга, тамамъ се уравниага бюджета. Заради туй, приемете сега само три-

тѣ, а и другитѣ ще възстановимъ, като изучимъ добри всичко.

Д-ръ Помяновъ: Ми се чини, че Народното Събрание вече е освѣтлено съвършено върху нуждата, да се възстановятъ пакъ тия три окръга; но при всичко това г-да представители, мисляхъ, че не ще е излишно да кажа и азъ само двѣ три думи, за да поддържа това, което ни се предлага. Нѣма съмнѣние, че които сж имали едно право и се ползували, като имъ го отнемете, имъ се вижда и оскърбително. Така е станало съ тия три окръжия или по-добри Търнескии и Раховскии, а така сжио и Ловчанскии. Сега за възстановлението на тѣзи окръжия, трѣба да е имало причини и ако искаме днесъ да влизаме въ разбирателство на тѣзи причини, ще можемъ да ги обяснимъ. Даже и въ доклада, съ който е представенъ бюджетъ на Вѣтрѣниното Министерство, се срѣщатъ такива мотиви. Но защо да влизаме въ разбирателството на причинитѣ подробно, когато само единъ погледъ върху нуждата за съществуването на тия окръзи е достатъченъ да ни убеди въ това. Стига човекъ да знае Рахово; стига да знае мѣстоположението му и разстоянието му отъ града Вратца, и неговото трговско движение тамъ, за да нѣма за какво да пита: трѣба ли тамъ да има окр. управление или не трѣба. Послѣ стига да знае, каква голѣма разлика съществува въ разпоскиитѣ, когато единъ градъ е околийски или окръженъ. Послѣ, стига да може да се представя благодарността отъ онова население, която ще ни покаже, че наистина въ тази околия, която има 100,000 жители, които така сжио плащатъ, трѣба да бждатъ възстановени правата имъ. Така е г-да представители и за Окрѣга Търнескии тукъ. Той е отдалеченъ отъ окр. центръ, отъ Столицата на 12 часа, и по-вече може да има около 18 часа. Освѣнъ това, тоя градецъ се намира до границата на Сърбия, отдалеченъ отъ границата само 4 часа. Нѣма никакво съмнѣние, че тѣзи сж достаточни причини — както казахъ, че не искамъ да влизамъ въ разбирателство на другитѣ причини, които сж убедили г-на М-ра на Вѣтр. Дѣла, да ни предложатъ подобно нѣщо — по тѣзи нѣща като се казахъ и освѣнъ това, кога нѣма другъ окръгъ на границата да съперничиествува на противоположний, тамъ е нужно възстановлението на окръга. И е нужно, защото и по-напредъ е съществувалъ.

Сега, каза се тукъ, че законъ за окръжитѣ нѣма. Че не е то законътъ, който приемаме сега? Приетъ еднажъ бюджетътъ, той е законъ, като кажемъ, окр. управление да има въ Рахово, Ловечъ и Трънъ, сичко е станало вече, и суммата ще предвидимъ. Казва се за възстановлението на тия окръзи се изискватъ нѣколко особенни закони отъ петстотинна членове? Много по-важни закони, основни закони смѣ предгледвали въ нѣколко минути и смѣ се произнасяли, и ако искате и това да бжде законъ да кажемъ, че е законъ. Законъ правимъ, да е Трънъ окръгъ, или Трънската Околия да е окръгъ и Ловечъ да е окръгъ. Това ли е мъчиотията? Работата е да се предвиди суммата. Щомъ се предвиди и суммата, то само по себѣ си се разбира, че трѣба тѣзи околии да станатъ окръзи.

Азъ г-да представители, даже мисляхъ за изпипно да земамъ думата по този въпросъ — като е толкозъ ясенъ — като ви виждамъ водувевени да приемете това предложение на г-на М-ра, който е ималъ случай по-подробно и по-основателно да изучи пуждитѣ на тѣзи мѣста, че трѣба да имъ се възстановятъ окръжнитѣ управления.

Каза се сега, ама имало 21 окръга, че и другитѣ може да искатъ да се възстановятъ. Хубаво, като докажатъ потребността, и за тѣхъ може да се приеме. Ние сега не рѣшаваме, че на други мѣста не трѣба да има окръзи. Не, ние не претрѣшаваме въпроса. Щомъ Берковчане поискатъ да стане Берковица окръгъ, тамошното население е въ правото да иска, и ние смѣ длѣжни да разгледаме и тѣхното прошение. Заради това, сега като нѣмаме на дневний редъ друго нѣщо, третъ окръга да се приематъ, като смѣ сички убѣдени въ потребността да съществуватъ и да имъ се възстанови правото на съществуване.

Д-ръ Цачевъ: Г-да представители! Ако се позапремъ малко и по-размислимъ този въпросъ, ще дойдемъ до заключение, че ще могатъ да се възстановятъ сички окръзи, които сж приети отъ Нар. Събрание, което е разпредѣлило територията на княжеството на 21 окръга, и което само е дѣйствиелно легално постигнело, защото този въпросъ е обсъденъ тогава не отъ 12 души като Дър. Съвѣтъ, а отъ 170 души, отъ сички страни на княжеството. Заради това предлагамъ и най-убѣдително

моля г-да представителитѣ, като имаме предъ видъ Орханче, отъ дѣто нѣма никакъвъ пѣтъ за Враца и съществуващия пѣтъ е твърдѣ опасенъ и зимно врѣме хората мемогатъ да огидатъ до Вратца, мисли че и Охране трѣба да се възстанови; послѣ Берковица трѣба да се възстанови, послѣ знаете, че и Провадия е билъ окръгъ, а сега е околия, ако и да има 10,000 жители; слѣдователно има жители за цѣлъ окръгъ.

Заради това казвамъ да приемемъ, щото въ третостепенитѣ окръзи да нѣма окол. началници, а да има само пристави безъ канцелария. И като унищожимъ 6 първостепенни и второстепенни окол. началници, които сж сега тамъ, като унищожимъ тѣхъ и като имъ дадемъ третостепенни окр. управления, ще видите, че разносикитѣ сж твърдѣ малко, и азъ повтарямъ да ви моля, да се присѣдините къмъ моето мнѣние, и да се възстановятъ вотипанитѣ отъ Нар. Събрание 21 окръга.

Докл Анневъ: Г-нъ Цанковъ казваше по-напредъ, че съ възстановлението на тия окръзи тамамъ се уравнива бюджета. Но азъ ще кажа на единъ дефицитъ отъ близо л. 2,811,350 + три окръга по 100,000 заедно съ сѣдилища а и другитѣ учреждения свързани съ съществуването на окр. управление, цифрата на дефицита ще достигне и надмине числото три милиона. Но тукъ не е въпросътъ за дефицитътъ; когато дойдемъ до дефицита, тогава ще говоримъ за него. Думата е сега за третъ окръга.

Споредъ моето мнѣние, азъ не съмъ противенъ за възстановлението на въпроснитѣ три окръга, но не трѣба само за тѣхъ окръжно управление. Защо само Рахово, Трънъ, и Ловечъ, да бждатъ окръзи, а не и Берковица, Ески-Джумая и О.-Пазаръ и пр? Или на сички, или на никѣй. Заради това, нека се приготви единъ законопроектъ отъ два три члена и да се каже, че Рахово, Берковица, Трънъ, и пр. се възстановяватъ за окръзи. А дефицита, че билъ 2,800,000 лева или 3 мил., не е сега врѣмето да разискваме.

Инакъ ако постигнемъ, само ще подигнемъ негодованието на населението. Или на сички, или на никого.

Шивачовъ: Като казаха, че трѣбало законъ, искахъ да кажа, че този въпросъ изисква по-дълго врѣме, за да се изучи както трѣба. Ние знаемъ, че

при приемането на този закон за 14 окръга, ходоха няколко члена от Дър. Съветъ, които изучаха този въпрос много добър и намърха за добър да станат 14 окръга. А сега ние днес въ 4—5 минути искаме да направимъ Княжеството алтъюсть. Това го не разбирамъ азъ. Като казахъ законъ, казахъ, че трѣба да се проводятъ хора, да изучатъ въпроситъ много добър на мѣстата. Но ако вие приемете сега да направите 21 окръга, а Нар. Събрание утрѣ изучи добър въпроса, може да направи 33 окръга както презъ врѣмето на окупацията, това е несправедливо, за хатхра на Рахово, Трънъ и Ловечъ да приемете да станатъ окръзи (Гласове. Тукъ не е за хатхръ ами по нужда). Самия бюджетъ доказва, че тѣзи пѣща сж донѣлени. Въ два мѣсеца врѣме, неможтъ да се изучаватъ подобни въпроси. Заради това, трѣба да се отхвърли, каквото и да е възстановление на тѣзи окръзи. А бъдещето Нар. Събрание, нѣка ги направи ако ще и 50, това е негова работа.

Батановски: Тува г-нъ Министръ предлага за три окръга: Рахово, Ловечъ и Трънъ. По при тѣзи окръзи, подигна се въпросъ: поискахъ нѣкои отъ г-да представителитъ да станатъ още окръзи. Азъ се съгласявамъ, все окръзи да станатъ сички околии, но ще можтъ ли да посрѣщатъ постъ разнѣскитъ си? Постъ ще видимъ голѣмъ дефицитъ.

За Рахово и Ловечъ нищо не ще кажа, но колкото за Трънъ ще ви кажа г-да представители, че той е билъ окръгъ и необходимо е пакъ да бѣде окръгъ.

Той е далечъ 15 часа до София, а има села отъ околията и 20 часа далечъ. Това е неоправдание за тѣхъ. Азъ мисля, защо никой не ще се откаже и да не вотира само за Трънскитъ окръгъ. Заради това, трѣба да се открие.

Ф. Мариновъ: Азъ не ще говоря г-да, противъ създаването на нѣкакви окръзи, напротивъ поддържамъ. Поддържамъ именно за това, защото се усѣща нужда; но едно само има, на което съмъ нѣкъ въ противенъ, и то е, че безъ врѣме се туря въпроса за разрѣшение. Какво ще направимъ ние сега, ако рѣшимъ административния щатъ? Ние вчера свършихме Министерството на Правосъдието и М-вото на Финанситъ. Азъ ми се струва, че всѣки окръгъ е свързанъ съ всѣко едно министерство

и много по-добър щѣмо да бѣде, ако г-нъ М-ръ слѣдъ свършването на бюджета да влѣзе съ предложение, въ което да се види, какъвъ ще бѣде щатътъ за единъ окръгъ и да се види, може ли да се направи нѣкаква икономия, като отъ една страна сметимъ околицитъ. Така щото, ако разрѣшимъ сега само за окръжнитъ управления щатътъ, мене ми се струва, че не сме свършили работа. Тамъ ще трѣбать сѣдини, ще трѣбать още нѣколко учреждения свързани съ окръжнитъ управления.

Заради това, по-добър би било, да дойде г-нъ М-ръ съ едно предложение и добър разбира се распоредено: колко ще коштува едно окр. управление и какви икономии можтъ да станатъ отъ унищожението на околицитъ, които ще се преобърнатъ на окръзи. Защото азъ ми се струва, че Раховското население е доволно, щото сегашнитъ тамъ двѣ околии да се съединитъ въ една и да се създаде окръгъ. Тамъ ще има икономия. Щомъ е това тѣй, тогава разбира се и бюджета нѣма да бѣде претоваренъ.

Зарадъ туй желая, г-нъ М-ръ на Вжтр. Дѣла да влѣзе съ едно предложение, което да е обяснено, така щото да могатъ по-лѣсно да се произнесатъ представителитъ.

М-ръ Цанковъ: Това нѣщо е предложено въ самия бюджетъ. М-вото е направило сметка, че единъ окръгъ съ сѣдилището му, съ окръжния му съѣтъ и съ венчко друго, каквото трѣба, ставатъ 56,000 лева. Но то е извѣстно, сега като предлагамъ, предлагамъ да се учредятъ само окръжнитъ управления, административното управление; а за сѣдилищата и за онова ще видимъ постъ. За сега ще отворимъ три окръга по 15,000 лева. Дѣто ще се каже три окръга по 15,000 фр. = 45,000 фр. Постъ ако искате и сѣдилища и окръжни съѣти на този часъ да станатъ, тогазъ ще трѣбать по 56,000 фр. 168,000 фр. Това е венчко за три окръга. Заради това казвамъ тритъ, защото при уредяването на бюджета се мислило, да влѣзатъ и тия три окръжни въ бюджета, защото ако възстановимъ сега и 7-тѣхъ, ще бѣде тежестъ на бюджета. Зарадъ туй казвамъ да приемете сега само тритъ да се възстановятъ, че до година можемъ да намалимъ бюджета, като направимъ по двѣ околии една и при окръжнитъ градове, да нѣма околийски начални-

ци. Окол. управления въ окр. градове могат да се унищожат и да се направят пристави. Но тѣзи нѣща немогатъ да станатъ сега, а ще станатъ тогава, когато станатъ и другитѣ 4 окрѣзи. За това моля Нар. Събрание да вотира сега само третѣ, а че за до година можете и другитѣ да направите.

Х. Мецовъ: При всичко, че мене се не пада да говоря въ полза на Ловечъ, тъй като е въ Плевненскій окрѣгъ и щомъ се намали единъ окрѣгъ, интереситѣ му спадатъ, но съвѣстѣта ми диктува, че Ловечъ трѣба да стане окрѣгъ. Плевненскій окрѣгъ се граничи отъ едната страна съ Дунава, а отъ другата съ планината. Самия интересъ на правителството може да се узнае отъ окр. съвѣтъ. При това искамъ да кажа, че за да стане Ловечъ окрѣгъ, Тетевенската околия може да се унищожи, като се присѣдинятъ едни отъ селата къмъ Ловчанската околия, и тогава Ловчанскій окрѣгъ ще стане 60 села а Плевненскій 90. Само тогава окр. съвѣти могатъ да знаятъ за работитѣ, за имотитѣ и пр. Послѣ половината отъ Луковитската околия ще присѣдинимъ къмъ Ловечъ. Интересътъ е такъвъ.

Предсѣдателъ: Най-сѣгнѣ трѣба да се гласува, но има още лица, които желаятъ да говорятъ. Ако Народното Събрание обича да се говори още, нека се говори.

Мецовъ: За допълнение ще кажа, че и за Тетевенъ се оплакватъ, че е непроходимо; нѣкои връмена немогатъ да минатъ ни кола ни нищо. Заради това може да се присѣдини частъ на Ловечъ и частъ на Луковитъ.

Яневъ: Понеже г-нъ М-ръ Цанковъ каза, че за идущата година ще има предъ видъ и другитѣ окрѣзи да се възстановятъ, азъ щѣхъ да кажа, да се иматъ предъ видъ Ески-Джумайскій и Османъ-Пазарскій окрѣзи.

Дуковъ: Не остава друго вече, разбира се Нар. Събрание дойде до убеждение, че трѣба да се отворятъ третѣ окрѣга. Това, което каза г-нъ Цачевъ, че трѣба всичкитѣ околии да станатъ окрѣзи, желаемъ го всички, защото това е въ интересъ на народа, но туй се поставя повече, за да оборимъ третѣ окрѣга. За сега, ако да стане, добръ ще е, но като не ще може да стане, макаръ да показатой по-добръ, но той не приведе масрафътъ като сж околии или окрѣзи. Но както и да е трѣба да прие-

мемъ третѣ окрѣга, защото тѣзи хора сж показали единъ лжъ желание и нуждитѣ. Изискватъ, тъй като г-нъ М-ръ е ималъ честѣта да изучи тозъ въпросъ. Тѣй и ние Народното Събрание се убедихме, че трѣба да сж окрѣзи. Още повече трѣба да приемемъ, когато г-нъ М-ръ се обѣщава, тъй и ние ще покажемъ желание да се отворятъ и други окрѣзи. За сега само третѣ да приемемъ, а послѣ остава да се произнесемъ, кон и кон още ще се отворятъ. Да се не чюдимъ твърдѣ много, че нѣмало законъ предложенъ. Предложение има, и щомъ го приемемъ, ще стане законъ. Не бивало додѣ се непаправн законъ, азъ мисля, че когато по-големѣ нѣща въ два часа приехме безъ законъ, защо г-нъ Шивачовъ тогава не говореше и не поиска законъ. Направихме сичко за два часа и преминахме, което не може да бжде. Азъ мисля, че сега това, което се предлага, може да бжде, и тѣзи три окрѣга трѣба да се приематъ.

М. Велевъ: Г-да! Колкото за ония три окрѣга, съ двата не съмъ познатъ, но съ Трънъ съмъ познатъ и съмъ видѣлъ отъ ония човѣци оплакванията. Ето и миналата сессия е постъпило отъ тамъ прошение на Народното Събрание, отъ онѣзи човѣци и не е разгледано още и на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО сж подали прошение за нуждата, която се изисква, защото ходятъ по 15—16 часа мѣсто за малка работа.

Предсѣдателъ: Тѣзи работи г-нъ Велевъ ги казаха преди васъ 10 души.

М. Велевъ: Съгласенъ съмъ, да се приематъ, защото се изисква отъ нуждитѣ на населението.

Единъ депутатъ: Тѣзи работи се казаха.

Предсѣдателъ: Туй не е като молитва, че колкото повече се чете, по-хубаво става. (Гласове: На гласуване).

Юрданъ Шишковъ: Не съмъ противенъ, за да се откриятъ. . . (Гласове: По-виско, по-високо!) Не съмъ казахъ противенъ за да се откриятъ окр. управления въ Рахово, Трънъ и Ловечъ, само ще важа на нѣкои и други г-да, дѣто думатъ, че сж били полѣзни за населението окр. управления. Но г-да; споредъ мене нѣма никакво улеснение за населението. Не отказвамъ съвършено, може да има полза до нѣкадѣ, но ако искатъ г-да М-стритѣ и г-да представителитѣ да направятъ улеснение на населението, то е именно да имъ отворятъ сѣдилища.

Сждилищата трѣба да се промѣнатъ както сж били и тогава ще каже, че г-да М-стритѣ и г-да представителитѣ сж милостиви къмъ населението. Днесъ ако страда населението, то е за сждилища. Не съмъ противенъ и на това, но да се иматъ предъ видъ и сждилищата, за които най-много страда народа.

Бошнаковъ: Да правимъ и да улесняваме, а не да разваляме. Миѣнието на г-на М-ра е, безъ да се унищожавя Тетевенската околия (Предсѣдатель: Това ни не е на дневний редъ.) То е на дневний редъ.

Предсѣдатель: Това ще разискваме, когато дойдемъ до околиянтѣ, а сега е въпросъ за третѣ нови окръга, да ли трѣба да се отворятъ или не.

Бошнаковъ: Противъ това нѣмамъ нищо.

Предсѣдатель: Полагамъ на гласуване откриването на три окръга: Трънскій, Раховскій и Ловчанскій и моля онѣзи, които приематъ да се откриятъ третѣ окръга. . . (Гласове: единъ по единъ!)

М-ръ Цанковъ: Азъ искамъ и третѣ изведнажъ да гласувате.

Бобчевъ: Да се произнесе Нар. Събрание едно по едно. (Гласове: И третѣ на едно да се вотирайтъ!)

Предсѣдатель: Все едно, мога да туря и третѣ по . . . (Шумъ.) Моля ви се г-да, най-сѣтиѣ понеже настоявате, азъ ще ги туря на гласоподаване единъ по единъ. Полагамъ на гласоподаване: да се отпуснатъ за Трънскій окръгъ 15,268 лева: Които приематъ, да си дигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Които приематъ за Раховскій окръгъ 15,268 лева, да си дигнатъ ржката. (Приема се.)

Моля онѣзи, които приематъ и Ловчанскій окръгъ да се отпуснатъ и за него 15,268 лева, да си дигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Д-ръ Цачевъ: Настоявамъ за Орхание и Провадия.

Мецовъ: Моето предложение бѣше, да се унищожатъ Тетевенската околия.

Предсѣдатель: За околии има по-надолу; когато дойдеме до тамъ, тогава предлагайте за унищожение.

Г-нъ д-ръ Цачевъ прави предложение, да се въстановятъ още 4 окръга: Орхание, Провадия и Берковица.

Д-ръ Цачевъ: Вие го отхвърлете; азъ настаоявамъ; азъ правя предложение.

М-ръ Цанковъ: Струва ми се, че г-да представителитѣ доста сж разисквали този въпросъ. Отъ протоколитѣ ще види народътъ, че вие сте имали грижа и за другитѣ окръзи. Но като въ тозгодишния бюджетъ М-ството въ бюджета не е предвидѣло за всичкитѣ 7 окръга, а само за 3 окръга, то сѣки ще разбере отъ онѣзи окръзи, че Народ. Събрание е имало това желание. Но извѣстно е, когато кисията не позволява, че не може и да става това нѣщо. А когато има въ кисията, ще направимъ по-много. То не е сега, че се не приема, но защото нѣма кждѣ да се намали бюджета, и нѣма приходъ, за да направимъ за сега този расходъ.

Анневъ: Наистина азъ имахъ честта да съобща на Народното Събрание, колко дефицитъ се предполага. Ако приемемъ още тѣзи 4 окръзи, то дефицита нѣма твърдѣ много да се увеличи. За това да се ограничимъ и при слѣдующий случай да се въстановятъ още 4 окръга.

М-ръ Цанковъ: Азъ забравихъ това: отъ другитѣ окръзи заявление имаше само отъ Орхание и отъ Габрово. Отъ Орхание имаше заявление, но азъ имъ казахъ, че тази година е мжно; бюджета го не позволява. Това имъ отговорихъ и тѣ мълкнаха. Но до година ще се приспособи бюджета, и да се откриятъ и другитѣ окръзи.

Д-ръ Цачевъ: Азъ настоявамъ на своето предложение; да се вотира.

Шивачовъ: Както се вижда, нѣма да се приематъ другитѣ; и хората като въ другитѣ градове за бжджще трѣба да бжджтъ предумотрителни, и трѣба да се интересуватъ отъ благоволенieto на М-ството, ако искатъ да има и другитѣ окръзи.

Д-ръ Цачевъ: Азъ предлагамъ да се въстановятъ тоже окръзи: Орханийски, Провадийски, Берковски, и Ески-Джумайски.

Величко Х. Ангеловъ: Ако искате, то азъ ще посочя Дупница. Мога се на г-нъ Цачевъ, да не губимъ врѣме.

Предсѣд. Полагамъ на гласуване предложението на г-на Д-ра Цачева и моля ония г-да представители, които приематъ предложението на г-на Цачева за въстановление още на 4 окръга, да си дигнатъ ржката. (2-ма дигатъ) Предложението на г-на Цачева се отхвърли.

Докл. Анневъ: Глава IV. Управлението на Софийският градоначалникъ. Лични съставъ. Градоначалникъ 6000 лева, представителни 1000 лева, секретаръ за български и френски 3300 л., помощникъ 1800 л.; Архиваръ-регистраторъ 1620; писци 4000 л. Веществени разходи 2040 лева. Всичко споредъ комисията 19760 лева. (Приема се).

Имамъ честъ да съобща на г-да представителитъ, че до тука може да се докладва за сега. Има и други работи: предложението по пощитъ и телеграфитъ и пр., а остатъка отъ бюджета на М-вото на Вжтр. Дѣла ще се докладва, като се приготви.

М-ръ Цанковъ: Питамъ г-на докладчика, кога ще свършимъ бюджета на Вжтрѣшнитъ работи и на Военното М-ство?

Докла. Анневъ: Азъ не съмъ пророкъ.

М-ръ Цанковъ: Азъ ще стана самъ да докладвамъ за моя бюджетъ, като се уморилъ г-нъ докладчикъ и ще го защитавамъ същевременно.

М-ръ Помяновъ: Моля г-на Бурова, да докладва. Това не е голѣмо искусство. Четатъ се цифри, и на къдъ има намаление, това се заявя, и се гласува. Чини ми се, че съвѣтъ отъ г-да представителитъ, който има бюджетъ въ ржката, може да го докладва. За туй моля г-на Бурова като членъ на комисията, да заповѣда и да докладва.

Анневъ: Имамъ честъ да съобща на г-нъ Помяновъ, че не е тъй лесно да се докладва. Има тукъ грамадни измѣнения. Г-нъ Цанковъ понеже се съмнява, нека заповѣда да погледъ бюджета, г-нъ Буровъ да му каже.

Буровъ: Ний провъримъ спощи до медицинската частъ, и азъ моля г-на Аннева да продължава.

Анневъ: Ние си отидохме; не стана втора провърка; тая втора провърка не стана; ако искате да се сконфрузя . . .

Ф. Мариновъ: Азъ щѣхъ да кажа на г-на Помянова, че ако бѣше тъй лесно да се докладватъ законопроекти, то нѣмаше нужда да се избиратъ комисии. Съвѣтъ щѣше да земе законопроекта въ ржка, и да се докладва какво бито.

М-ръ Цанковъ: Струва ми се, когато комисията не изпълнява длъжността си, Народно Събрание има право да ѝ направи бѣлѣжка. И ако комисията не докладва, става другъ единъ, и докладва на Нар. Събрание; и Нар. Събрание чува и рѣшава.

Анневъ: Г-нъ Цанковъ не може да ни обвинява, когато сме докладвали толкозъ бюджети. Остава само този и военния бюджетъ

Тамо (въ военния бюджетъ) има нѣколко измѣнения само; до сега той се е приемалъ en bloc. Затова азъ ще помоля г-на Цанкова, да си земе думата назадъ. Ако не бѣхме работили, неможехме да докладваме тѣзи бюджети, колкото сж свършени.

М-ръ Цанковъ: Нар. Събрание чу, че моя бюджетъ спощи комисията го е разгледала, и го има вече 40 дена. Това е док зачетство, че не е работила.

Анневъ: Г-нъ Цанкова моля, да мисли какво ще

Предс. (Звъни). (Шумъ).

Анневъ: (Къмъ председателя) Какъ ще хванете да тероризирате Нар. Събрание?

Предс.: Моля г-на Бурова да докладва.

Буровъ: Подиръ мене станаха бѣлѣжки, които азъ нѣмамъ. Ако искате, да докладвамъ; по нѣкои бѣлѣжки имамъ, а други нѣмамъ.

Лазаръ Дуковъ: Моля г-да квесторитъ, да по-молятъ отъ звънка г-на Цачева. Нѣкои г-да пазлизатъ, за да не може да се докладва; тѣзи г-да неискатъ работи да се вършатъ, а да стоятъ.

Предс.: За 5 минути отидихъ.

(Послѣ распусна).

Докладчикъ Буровъ: (Четъ:)

Градски околийски управления. Русенско и Варненско. Градски околийски началникъ споредъ проекта 3,000 л., споредъ комисията същото. Секретаръ 1,800 л., споредъ комисията същото. За писци и разсилни комисията предвидѣ 3,000 л.

Шивачовъ: Кой е предвидѣ? Комисията не е разгледала този бюджетъ.

Буровъ: Азъ съмъ докладчикъ. Комисията предвидѣ именно 3,000, защото искатъ да ги раздаватъ възнаграждения на нѣкои хора, които ловатъ разбойниците и да иматъ нѣкои тайни агенти.

Бобчевъ: Комисията не е могла да направи това, понеже М-вото не го е предвидѣло.

М-ръ Цанковъ: Вие знаете г-да, и послѣ въ градоветъ: Варна, русчукъ и Видинъ, въ тѣзи градове има най-много чужденци. Има и таквизъ, които дохождатъ да крадатъ и обиратъ, т. е. вагабонти.

Когато се обере нѣкой дукянъ, тогава трѣба да има таквизъ тайни агенти, които седятъ по кръчмитѣ по между тѣхъ, за да могатъ да разумѣятъ, кои сж тѣзи хайдуги и да ги испжди полицията.

Во София напримѣръ, позволи се да има таквизъ, които трѣба да се знаятъ само отъ управителя и тѣмъ се отпуска една сума по 100 или 150 л. Тукъ не се касае за тайна полиция, но се касае за крадцитѣ. (Гласове: Прието).

Докладчикъ: (Чете:) За личний съставъ всичко: 8,400 л., а за вещественъ расходъ, т. е. канцелярски принадлежности 840 л., праватъ всичко 9,240.

Шивачовъ: Азъ наистина отъ началото, ако не говорѣхъ върху платитѣ на М-вото на Вхт. Дѣла, именно не говорѣхъ за туй, за да не наруша този принципъ, т. е., че трѣба да приемаме мнѣнието на комисията, а не да увеличаваме платитѣ. Но вие виждате, че дѣйствително нѣкой път станаха увеличения, напр.: на единъ секретаръ бѣше предвидено 3,300 л., ние му даваме 3,600 л.; но въобще намаляваме. И, ако намалихме на пѣкон, то трѣба да намалимъ и на други; за това предлагамъ, да се намали платата на окол. началници на 3,300.

Докл. Буровъ: Тука сж останали само управленята Русенско и Варненско по 3600 л. Комисията не е противна, ако Нар. Събрание иска да направи намаление.

Председателъ: Полагамъ на гласуване предложението на г-на Шивачова. Който приема 3300 л., да си дигне ржката. (Болшинство). Слѣдователно трѣбва да се спаднатъ 600 л. отъ горѣказаната сума, сирѣчь отъ л. 18,480, и оставатъ за двѣтъ л. 17,880. Полагамъ на гласуване управленята въ градоветѣ Руссе и Варна. Които приематъ л. 17,880, да си дигнатъ ржката. (Приема се едногласно).

Докл Буровъ (чете):

ГЛАВА VI.

Първостепенни окол. управления.

ЛИЧНИЙ СЪСТАВЪ

31 окол. началника по 3300 спорѣдъ комисията.

Бошнаковъ: Азъ не съмъ съгласенъ, да се намалятъ платитѣ на окол. началници. Окол. началникъ трѣбва да притежава единъ конь, за да може да ходи по околията. Той е представителъ на Княза

въ своята околия, трѣбва да носи униформа. За това нека си остане съ тази плата, която е предвидена въ бюджета. е. 3600 л. Тукъ не е нѣкоя голѣма сума, да правимъ дълги разисквания.

Шивачовъ: Азъ мисля г-нъ Бошнаковъ, като конституционалистъ, трѣбва да знае, че въ К-цията не се полагатъ форми. И, като оставихме за градскитѣ окол. началници 3300 л. то прѣдлагамъ тука 3,000 л., защото градскитѣ трѣбва да иматъ конѣ и пхтуватъ.

М-ръ Икономовъ: Да говора тѣй, както г-нъ Шивачовъ, то значи, че не познавамъ практика. Азъ бѣхъ окр. управитель и зная, колко пхти съмъ ходилъ въ окръга, и зная, колко пхти съмъ предписвалъ на окол. началникъ да ходи въ околията. И той, дѣйствително, трѣбва толкозъ пхти да ходи, щото ставатъ голѣми разноски, и като не му се плащатъ прогонни, той може да похарчи много отъ своята плата само за пхтование, и той не може да иска даромъ хлѣбъ за себе си и храна за коня си. За да може да плати, трѣба да го улѣснимъ. Ако не ще му платимъ, той ще избѣгне и не ще може да забиколи своята околия. За това не е злѣ, да се остави 3600 л. за тѣзи окол. началници, които не сж градски, а трѣба да обиколятъ цѣлата си околия.

Бобчевъ: Присъединявамъ се къмъ мнѣнието на г-на Икономова. (Гласове: Съгласно).

Докладчикъ: Въ проекта бѣха 3600 л. комисията ги намали на 3300 и не може да ги тури по-високо, отъ колкото първостепеннитѣ. 31 окол. началници праватъ 102,300 л. Тѣхни помщници мюсюлмани 10 първостепенни, въ проекта 2400 лева, спорѣдъ комисията 2100 л. Послѣ 31 секретари по 1800 л., комисията остави тази сума. За ипци и разсилни по 2000 л. на всичко управление, щерече на 31 околия правятъ 62,000 л.

М-ръ Цанковъ: Тука комисията е намалила платитѣ за помощницитѣ, нѣ недѣйте забравя, че затова има законъ, който е направенъ отъ насъ, и тамъ е опредѣлена заплатата. Дѣто ще каже, че ако намалимъ платитѣ, то ще измѣнимъ онзи членъ на закона. (Гласове: Измѣнъ ва се). Азъ най-сетнѣ не съмъ противенъ на това измѣнение.

Бошнаковъ: Азъ ще подкрѣпа това, като казахъ. Друго нѣщо е първостепененъ началникъ въ единъ градъ. (Гласове: Това се приема).

Шивачовъ: Тѣй като самата комисия предлага

3300 л., то не остава какво да говоримъ. Ще добава относително помощниците, спорѣдъ самата статистика, се вижда, че Севлиеиската околия има сжщото право, както другитѣ, относително помощниците на околийскитѣ началници. За това предлагамъ, да се добави единъ помощникъ мюсюлмански на Севлиеиската околия.

Д. Попповъ: Азъ мисля, че всички мюсюлмане въ Севлиеиский окръгъ знаятъ български, и тамъ не трѣбва помощникъ, защото тамъ сж Помаци.

Шивачовъ: Азъ благодаря на г-на Попова, но трѣбва да му възраза, че тамъ не сж Помаци, но сж всички Мюсюлмани. Нашата околия е най-многочислена, и при сегашното положение, въ което се намѣрва, азъ мисля, че помощника на окол. началникъ ще помогне много. За сега има голѣма нужда отъ него и азъ моля Нар. Събрание, да се съгласи.

М-ръ Цанковъ: Азъ има да предложа още за Балчикъ единъ помощникъ, но оставамъ го, до дѣто доде реда за второстепеннитѣ околии.

Предсѣдателъ: Колко е цѣлата сума?

Докладчикъ: За първостепеннитѣ и заедно съ вещественитѣ расходи ще л съберж. Именно вещественни расходи: канцеларски, „Държавенъ вѣстникъ“, телеграмми по 840 л., прави за всички 26,040 л.

Командировки по 300 л. всѣкому праватъ 9,300 л. и наемъ и помѣщение по 5,000 л.

За искарване потери по прекратяванието разбойничеството 100,000. Възнаграждението на потеритѣ, съгласно съ чл. 13 отъ временнитѣ мѣрки за прекратяванието разбойничеството 1,000.

Всичко 101,000. А цѣлата сума за първостепеннитѣ 342,100

Предсѣдателъ: Полагамъ на гласуване разноска, които трѣбва да се отпуснатъ за обдържане на първостепеннитѣ околийски управления. Който приема суммата 342.100 л. да си дигне ржката. (Болшинство).

Второстепенни околийски управления.

Л И Ч Н И Й С Ъ С Т А В Ъ:

26 Околийски Началници.

Споредъ проекта по	3,200 л.
Споредъ Комисията	3,000
10 Помощници. Споредъ проекта по.	1,800
Споредъ Комисията	1,620

26 Секретари :

Споредъ Комисията, както и споредъ проекта	1,500
Разсилни и писци на всѣко управление по 1,800 прави	46,800
Всичко за личния съставъ. Споредъ проекта	187,000
Споредъ Комисията	180,000

М-ръ Цанковъ: Моля, да се притурятъ още за двама помощници, безъ да се опредѣля мѣстото. Има прошение отъ Балчикъ и послѣ гледамъ предложението на г. Шивачова; но додѣ не испитамъ, дѣ се намѣрва мюсюлманско население въ по-голѣмъ размѣръ, нѣма да се турнатъ тѣзи помощници на околийскитѣ началници. Затова да рѣши Н. Събрание само да се притурятъ двама, и да остане на М-вото да ги замѣсти тамъ, дѣто намѣри за нужно.

Шивачовъ: Азъ мисля, че тукъ колкото чиновници се приеха, на всички се каза дѣ имъ е мѣстото; самото М-во предлагаше Балчикъ, а азъ моля да се тури и въ Севлиево. Нека се произнесе Н. Събрание. Азъ отъ своя страна официално заявявамъ, че въ Севлиеиский окръгъ не сж Помаци а Турци.

Дуковъ: Онова, което желае г. Шивачовъ, се удовлетворява съ самия законъ, който казва, че се турятъ помощници тамъ, дѣто се вижда мюсюлманското население въ голѣмъ размѣръ. (Гласове: Да се гласоподава).

М-ръ Цанковъ: Ако Н. Събрание иска да ги турне за Севлиево и Балчикъ, азъ не съмъ противенъ. Но за себе си нѣмамъ увѣрение, да ли има тамъ нужда отъ помощници на околийскитѣ началници; ако Н. Събрание знае, тогава добръ.

Поповъ: Наистина Балчикската околия има най-много 5—6,000 население мюсюлмане. За това подобръ ще бжде, да остане на М-вото, да испита дѣ има нужда.

Шивачовъ: У насъ има повече отъ 15,000.

Докладчикъ Буровъ (чете):

Вещественни расходи.

Канцеларски принадлежности, Държавенъ Вѣстникъ, телеграмми и пр.	720 лева.
Всичко	18,720.

Командировка на второстепеннитѣ околийски началници по 300 лева прави	7,800
Наемъ за помѣщение	5,000

За искарване потерп за прекратяване разбойничеството	100,000
За възнаграждение на потери на	1,000
Всичко	132,520
Комисията не е направила никакво измѣнение.	
Двама помощници по 1,520 правятъ	3,240
Венчко за второстеп. окол. началници.	315,760
(Приема се).	

ГЛАВА VII.

Администрацията на затворитѣ — 15 окр. затвори.

Смотрители	21,000
Надзиратели	22,800
Всичко	43,800
Веществени расходи за 10 окръжни затвори канцелярски.	3,456
Поддържане и купуване дрѣхы на а- рестантитѣ	32,000
Отопление и освѣтление	24,000
Храна за арестантитѣ	150,000
Препращане арестантитѣ отъ единъ за- творъ въ други	6,000
Наемъ помѣщение	10,000
Всичко по глава VII	269,256

(Приема се).

ГЛАВА VIII.

Съдържане личний съставъ на тѣлохранителитѣ на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО	20,160
Наемъ помѣщение	3,200
Облѣкло	10,000
Всичко	33,360

(Приема се).

ГЛАВА IX.

Съдържане на полицейската стража	1,842,400
Обмундирование 2,200 души стражари	150,000
Всичко лева	1,992,900
Никакво измѣнение, освѣтъ на мѣсто „драгуин“ остава „стражари“. (Приема се).	

Докл. Буровъ: Волни помощи за окръжни ѣ сжѣти сж уничтожени.

Шивачовъ: Тука единъ полицейски приставъ е предвиденъ въ Етрополь. Тамо мисля че споредъ закона нѣма таквозъ. (Единъ гласъ: Има).

Докладчикъ: (Чете:)

Глава X. Съдържане личний съставъ на окръж-
нитѣ сжѣти на брой 15 заедно съ съдържанието на

пещи и разселни при сжѣтитѣ сжѣти 230,050 л.

Предс.: Трѣба да се прибавятъ още двѣ. Тука е прибавено за Ловчански окръгъ а трѣба да се прибавятъ още за 2.

Докл Буровъ: За 2 окръга още 40,000 лева за-
едно съ вещественитѣ расходи.

Шивачовъ: Азъ мисля че е врѣме да се ходи. Той е важенъ въпросъ за окръжнитѣ сжѣти, и трѣба слѣдователно да присъствуватъ по вече г-да представители. Тѣй стига до сега тука и утрѣ ще рѣшимъ този въпросъ.

Предсѣдатель: Г-нъ Шивачевъ има думата.

Шивачевъ: Азъ предлагамъ на предсѣдателитѣ на окр. сжѣти по 1,800 лева, и на членове по 1,200 л. После ще предложа и другитѣ. Защото тии сж задължени да събиратъ извѣстни данъци; туй пове-
че е почетна длъжностъ, отъ колкото служба, отъ която до се ползватъ хората.

Бошняковъ: Комисията нека каже какво е на-
правила най-напрѣдъ, а после ще разгледаме пред-
ложението на г-на Шивачова.

М-ръ Цанковъ: Азъ ми се струва, да не се склпимъ за окръжнитѣ сжѣти, защото окр. сжѣти правителството ги тласка за всѣка работа. На чипо-
вницитѣ даватъ заплатата, гдѣто седятъ по канцеляритѣ и на тѣхъ даватъ по много заплатата, когато окръж-
нитѣ сжѣти трѣбало би по вече да получаватъ, защото тий вършатъ най-много работа. За това предложе-
нието на г-на Шивачова да не се одобрява. (Съгласие).

Предсѣдатель: Ще тура на гласуване глава X. За съдържане на 17 окръжни сжѣти да се отпу-
сне 391,374 лева. (Приема се).

Докладчикъ. (Чете):

Глава XI. За пенсии на 121 души поборници 28,416 л. 40 ст.; Предполагаеми 4,247 л. 60 ст. всичко 32,664 л. Пособие на поборници 32,980 л. Всичко по глава XI 65,644 лева. Нѣма никакви измѣнения.

Бошняковъ: Има нѣкакви предложения отъ та-
киви лица, които ще влезнатъ въ редътъ на побо-
ринцитѣ, тѣй напр. на Караджа сестрата и пр. Азъ би желалъ, да се предложи една сума въ предпола-
гаемата, или за тѣхъ да се предвиди нѣщо.

М-ръ Цанковъ: Ако се рѣши нѣщо за пенсии, то може отъ тѣзи 32,000 фр. да се зематъ. Това е пособие на поборницитѣ, и гдѣто ще стане нужда,

ще се земе отъ тѣхъ. Задължена е горната. Тѣй щото ако ще рѣши Нар. Събрание отъ прошения нѣкоя нова пенсия, ще се земе отъ тази сума.

Шивачовъ: Между поборниците, за които говори г-нъ Бошняковъ, азъ зная тоже единъ. (Гласове: Пѣма сега да се рѣшава!) Той е дядо Филипъ, който е зель най-живо участие въ троянското въстание. (Гласове: Не му е врѣме сега!) Заради туй азъ моля Нар. Събрание, да се докладватъ тѣзи прошения, и да се рѣши. (Гласове: Слѣдъ бюджета.

Предс.: Полагамъ на гласуване глава XI. За пенсии и пособия на поборниците да се отпуснатъ 95644 лева. (Приема се).

Докл.: (Чете).

ГЛАВА XII.

Исправки и поддържане на подигнатитъ паметници върху могилицѣ на нашитѣ освободители 5000 лева. (Приема се съ акламация и ржкоплескание).

Шивачовъ: Азъ нѣмамъ нищо да говоря за суммата, а съмъ съгласенъ да се увеличи тази сума; но ще моля г-на М-ра на Вжтрѣшнитѣ работи да обърне сериозно внимание върху тѣзи могили, защото на много мѣста глѣдатъ градскитѣ съвѣти много небрежно на тѣхъ. За това трѣба окло тѣзи паметници да се насадятъ хубави дървета и да има около тѣхъ градини, съ които може да се овѣковѣчи паметта на нашитѣ освободители. (Съгласие).

М-ръ Цанковъ: Азъ обѣщавамъ, че ще зема мѣрки затова, за да се изпълни желанието на г-на Шивачова.

Докл.: (Чете).

ГЛАВА XIII.

Обезщетение на чиновници дадени подъ съдъ и оправдани. (Чл 49 отъ закона за чиновницитѣ) 12000. (Приема се).

Докл. Буровъ: (Чете.)

ГЛАВА XIV

Испращание разпоскигъ направени отъ Дерекъйското население (Провадийска околия направени за прехранване на кошете прекарини презъ 1879 год). 17722 лева.

Сжщо на Соф. гр. Общ. управление, което то е изживило за съдържане Соф. затворъ презъ 1878 и 1879 г. 17396 л. сичко 35118 лева по гл. XIV

Шивачовъ: Върху първата статия нѣма да кажа нищо, а за втората статия се удивлявамъ. Со-

фийското градско Общинско управление иска 17000 лева. Азъ помня, че г-нъ М-ръ на Финансиигъ бѣше направилъ вчера предложение, да се опростятъ на градско-общинскитѣ управления нѣкакви сумми, между които и за Софийското Градско Общинско управление, нѣзная колко хиляди франка. А пакъ тѣ зели отъ хазната и похарчили за други работи незная какво, а сега искатъ 17000 фр. Тѣзи пари сж дадени, защото прѣзъ врѣмето на-окупацията много даждия се събираха отъ градско-общинскитѣ управления. За това предлагамъ, да се унищожи втората статия.

М-ръ Цанковъ: Не може тѣй лесно да се унищожи епинъ дългъ, който е испитанъ добръ, че трѣба да се плати. Правителството има да зема отъ Градско-Общинското управление други дългове и ако му не платимъ ние, тѣ ще ни задържатъ другитѣ сумми, които имаме да зимаме. Туй е доказано, че е дългъ на правителството и трѣба да го платимъ както и за Провадийскитѣ села. Зарадъ туй, да се приеме тая сума.

Предсѣдателъ: Които приематъ, да се отпуснатъ по глава XIV 35,118 лева, да си дигнатъ ржката. (Болшинство.) Приема се.

Доклад Буровъ (чете): За построяване на единъ правителственъ затворъ за осжденигъ по криминални дѣла 280,000 лева.

Комисията е на мнѣние, да се отсжпятъ само 100,000 лева, защото едва ще може да се свърши за една година толкозъ работа. (Гласове: Съгласни!)

Сжщо за 12 здания за окол. управления по 25,000 лева за всѣко здание, 300,000 лева.

Комисията предвижда само 240,000 лева.

Шивачовъ: Азъ не виждамъ за коп окол. управления се отпуща тая сума. Ако е за Троякъ или Луковитъ (Единъ гласъ: или за Севлиево.) или други нѣкои, то добръ ще е, да отпуснемъ по 30000 лева, и съ тѣзи пари могатъ да се направятъ великолѣпни здания, да могатъ да се помѣщаватъ не само окол. управления но и мировитѣ сждилища и цѣлото чиновническо тѣло. Зарадъ туй искамъ обясиеная.

М-ръ Цанковъ: За глава XV азъ не постояствувамъ за тѣзи сумми, но турилъ съмъ ги така. Но ми се струва, че не ще има тая година врѣме

да се изучи въпросътъ какъ и дѣ трѣба да станатъ околийскитѣ здания, за да могатъ да се помѣщаватъ всичкитѣ околийски учреждения. И тъй като не сме дошли до тамъ да знаемъ, кои ще бждатъ центроветѣ на околицитѣ, за това тѣзи двѣ сумми можемъ да ги заличимъ. (Гласове: Съгласни.)

Бошнаковъ: Азъ не съмъ съгласенъ съ г-на М-ра. Ми се чини, че по распореджанието на М-ството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла била е съставена една комисия, която да изучи и проектира въпроса за построяването на околийски помѣщения въ нѣкои необходими мѣста; вече има планъ въ М-вото на Общитѣ Сгради за това. А че помѣщения за околийскитѣ управления сж нужни, за това нѣма никакво съмнѣние и за това нѣма да говоря. За такива помѣщения до сега сж изживени не малки сумми за кирия, а удобни помѣщения нѣма. Разбира се има нужда, и за това ако се остави суммата, нѣма щета. Тамъ дѣто е нужно, може да се построи. По нѣкъдѣ персонала на околийскитѣ управления сж помѣстени въ къщи неудобни като въ хамбари, тогава защо да се унищожи тая сумма? Освѣнъ това, за тази работа комисията е съставила планъ и г-нъ М-ръ на Общитѣ Сгради има понятие за тази работа. Зарадъ туй нека се предвиди тая сумма и да я вотираме, тъй като нѣма да стане отъ това никаква икономия.

Яневъ: И азъ ще поддържа г-на Бошнакова. На пр. въ Ески-Джумая и Османъ-Мазаръ въ врѣме на войната изгорѣха помѣщенията и се помѣстиха учрежденията въ неудобни мѣста.

М-ръ Икономовъ: Никой не е противъ това, да се построятъ здания по-прилични за настоящето врѣме и обстоятелства, но има другъ въпросъ: по кой начинъ да се построятъ. Правителството се е заело съ това, да изучи въпроса и да представи на одобряние нѣкой проектъ за построяване всичкитѣ нужни правит. здания. И когато се земе една обща мѣрка за построяване, тогава ще се направятъ по-хубаво и по-евтино. За това, да се остави въпроса така. Това лѣто може да се прекара така а на есенъ ще се помисли. (Гласове: Съгласно.)

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание, да се исхвърли 15 глава. (Приема се.)

Събранието приема да се исхвърлятъ 580,000 л.

Докладчикъ (чете):

ГЛАВА XVI.

Поправка на домоветѣ, въ които е живѣлъ Царь-Освободителъ 2,000 лева. (Приематъ се едногласно.)

Докладчикъ: Глава XVII сега става XVI.

Субвенция за Софийското Градско Общинско Управление 100 хил. лева. Комисията е унищожила тази сумма.

Д-ръ Помяноуъ: Да се кажатъ мотивитѣ.

Ю. Шишковъ: Понеже се искатъ мотивитѣ, да имъ кажа мотивитѣ. До колкото зная, миналата година имаме едно предложение да се отпустнатъ нѣколко хиляди лева, и мисля, че бѣха 50 х. л. Слѣдователно, ако искаме да отпущаме такова сумма всѣка година, мисля, че не му е мѣстото. За това, да се исчисли, защото мина. година се е отпустило.

М-ръ Икономовъ: Акъ ще кажа, че нече направимъ добръ, ако отхвърлимъ тая сумма, защото, ние не я даваме на София, а на Столицата. Ако София не бѣше Столица, нечеше да има нужда отъ такива разноси, както има днесъ. Ако се харчатъ тука много пари, ако се разширяватъ улицитѣ и се освѣтлява града по добръ, ако всѣкой мѣсець и всѣкой день се отчуждаватъ разни здания, това го прави града не само за себе си, а го прави за това, защото тука е Столица, тука има не само Князь, а има и чужди представители, които трѣбва да ходятъ въ единъ градъ, който прилича на цивилизованъ градъ. За туй, тѣзи разноси сж не само за мѣстнитѣ жители, но и за нуждитѣ на Правителството. Ще направимъ голѣма вреда на града, ако не помогнемъ съ нѣщо. Ако земете да разгледате добръ, колко жертви се налагатъ на града въ това отношение, колко трѣбва да харчи само за това, което не е чисто негова нужда, а нужда на Правителството, Вие ще видите, че тѣ сж доста голѣми.

Бобчевъ: Наистина и азъ сподѣлямъ мнѣнието на г-на Икономова, че София трѣбва да се украси за слава и честъ на България. Но, като глѣдаме тука, Градскитѣ Съвѣтъ, за когото се опредѣля тѣзи сумма, че е продалъ толкози имущества на хората и не е приелъ паритѣ; има хора, които препродадоха тѣзи имущества, а Градскитѣ Съвѣтъ още не имъ е прибралъ паритѣ. Слѣдователно, когато града си поправи работитѣ, ние тогава ще му отпустнемъ помощъ.

М-ръ Цанковъ: Мисля, че тука не се дава на

София, а на Българската Столица. Все видите, че като нѣкой не е дохождалъ тука 5—6 мѣсеци, се удивлява на напръдъка, който е направил Столицата. Тѣй сѣщо и чужденцигѣ се радватъ на този напръдѣкъ.

Но, не може напръдѣкъ да стане безъ помощта на Правителството. Немъ може да накараме градското управление да направи туй всичко. Сега, ако градското управление е продадо толкози имущества и не е прибрало паритѣ имъ, то не е крива Столицата, а е криво Министерството или този, който събира паригѣ. Ми се струва, че за туй трѣбва Министерството да се задължи, да накара Общинското Управление да си поправи работигѣ.

М-ръ Начовичъ: Азъ ще кажа на г-на Бобчева, че не трѣба да се упрекава градското управление, че не е било събрало паригѣ отъ имуществата. Отъ кжцигѣ, които сж се продали въ града, почти всичкигѣ пари сж се събрали. (Гласъ: почти). Азъ не вѣрвамъ, че има да се зематъ по-вече 5 или 6 хил. лева, отъ нѣкакво забравено имущество. Има да се зематъ наистина и други пари, но то е отъ ония мѣста, които сж вънъ отъ града. Но защо о това тѣй: ония, които са купили тамъ мѣсто сега за сега не могатъ да построятъ нищо, защото нѣма тамъ улици, нѣма пазаръ, нѣма вода, и пр. Ако имъ се поискатъ сега паритѣ, ще ви кажатъ: направете улицигѣ, направете водопроводи, направете това и онова, сиречъ изживете стотина хиляди лева, за да може да се живѣе тамъ и тогава да ви дадемъ пари. Азъ мисля, че тѣй трѣба да бѣде. Сега да се искатъ отъ тия хора пари за таквизи мѣста, не е справедливо, защото, по-напредъ градското управление е задължено къмъ тѣхъ. Ако да имъ се зематъ имуществата и да ги дадатъ на други, то пакъ излиза сѣщото, защото никой нѣма да ги вземе и да ги заплати като не може да ги съгради и да има полза, а тѣ нема да се съградятъ, догдѣто не се направятъ и улици, и пазарѣ, чешми за вода и пр. Азъ неща да прибавямъ нищо къмъ това, което каза г. Цанковъ; само ще възразя на г-на Бобчева дѣто каза, че градското управление не било събрало паритѣ отъ всичкигѣ имущества; това не е до тамъ основано.

Шивачовъ: Ако е да отговаря, то ще кажа на г-на Начовича, че именно градското управление

има по голѣмо основание да събира тѣзи пари. Раздало е за мѣсто отъ 1 $\frac{1}{2}$ милионъ лева, а за изпещата или чешмитѣ и пр. трѣба да плати 100,000 лева. Азъ мисля, че като Нар. Събрание мин. година е отпущнало веднажъ, трѣба вече да прекъсне. Че София е била украсена, какво се ползватъ другигѣ градове? Тя има повече разноски, но има и по-го-лѣми приходи. За туй, азъ мисля, че нѣма никакви мотиви да се отпущатъ повече; защото има много мѣста, на които трѣба да се даватъ.

Д. Велевъ: Колкото за столицата г-да, нѣма какво да се каже, трѣба да се помогне, защото тя е на цѣла България, а не на София; но суммата 100 хил. л. е много. Азъ съмъ на мнѣние да се отпущнатъ половината само т. е. 50 хил. лева. (Гласове: Съгласни).

М-ръ Начовичъ: Искате ли да работите въ полза на народа, то трѣба да глѣдате Столицата да стане блѣстяща, колкото е възможно по-блѣстяща. Всички знаете, че онѣзи народи сж силни и крѣпки и успѣватъ, които иматъ столица такава, щото да привличатъ хората къмъ себе си. Глѣдайте напр. Англия и Франция (Гласъ: и Виена) не е тѣй. Виена не е столица на Австрия; въ Австрия всѣкой народъ си има своя столица, която иска да поддържа и да въздига и сърдцето на австрийскитѣ народи не ги боли толкосъ за столицата Виена. Даже и въ Германия не е тѣй. И тамъ има 20 и 30 столица защото държавитѣ не сж биле съединени; но днесъ наистина Германскитѣ народи се съединяватъ и виждатъ какво стана Берлинъ; той стана важенъ, най-важенъ въ Германия. А съ какво се привличатъ сърдцата на хората къмъ столицата? Когато се направятъ тѣзи столица блѣстящи хубави и центъръ на свѣтлината и развлечениято. Разбира се, не казвамъ, че трѣба да се похарчатъ всичкигѣ пари за столицата, но поне толкосъ, щото да има улици, добри училища, театра, музеи, водопроводи, чистота и всичко, което може да привлича народа и да направи населението да се гордѣе съ столицата си, не както е днесъ да казва, когато дойде въ столицата София, че е на другадѣ въ България по-добрѣ и по-чисто отъ колкото тука. Азъ още онази година, когато се вотираха 100,000 лева, ви бѣхъ казалъ, че ако азъ бѣхъ направилъ предложението, щѣхъ да искамъ не 100,000 а 500,000 лева, защото съмъ убѣденъ, че

народа има полза, че ползата е за народа, за цѣлия народъ, когато столицата е хубава и привлекателна.

М-р Помяновъ : Азъ г-да представители вѣмамъ нищо ново да кажа, защото г-да м-ритѣ и повече отъ г-да депутатитѣ, както г-нъ Бобчевъ и Шивачовъ и всички сж съгласни, да се отпусне нѣщо на столицата. Само туй искамъ да кажа още веднажъ, че не трѣба на столицата да се глѣда като на единъ градъ чуждъ, столицата е обща на всѣки Българинъ, и трѣба да е похвала на цѣлъ народъ. Ако оставимъ столицата въ това състояние, въ което се намира днесъ, то тя не ще да има нѣщо, което да ни привлича и на което да може да посочваме и предъ народа и предъ чужденцитѣ. Такова нѣщо не може да се придобие отъ поддържанieto само на столичнитѣ граждани. За туй нѣщо е длъжно цѣлото княжество да се погрижи. И столицатъ на другадъ не ставатъ само отъ даждията на столичнитѣ граждани, но тамъ е длъженъ да жертвува цѣлъ народъ. Защото столицата е на окото на цѣлий народъ. Тукъ се казва, че градътъ има недобори, и че трѣба да се прибератъ тѣзи пари, които има да ги зема отъ продаване различни мѣста, и отъ това да се посрѣщнатъ нуждитѣ; но азъ ви увѣрявамъ че ако и да се събератъ всичкитѣ тѣзи пари, пакъ Народното Събрание е длъжно да дава нѣщо за столицата. Сега София има честъ да бѣде столица. Тя е била тѣй щастлива. Ако да е столица Русчукъ или кой да е другъ градъ, тамъ трѣбаше да го направимъ блѣскавъ колкото е възможно. И за това, намѣсто да предлагамъ милиони да се дава да се една твърда скромна помощ 100,000 лева, и съ тази сума пакъ не ще помогнете много; и безъ това сж претоварени гражданитѣ съ даждия, понеже сж тукъ много обтѣжени отъ колкото въ другитѣ градини. За това, азъ предполагамъ, че такава една малка сума безъ никакви дебати ще се приеме, толкось повече, че трѣба да настоява цѣлъ народъ да се подигне София. Желателно би било наистина, щото всичкитѣ градища да ги направимъ красиви, ама не е възможно, и тукъ повече колкото е възможно не се иска. За това да се вотира 100,000 лева, безъ никакви понатѣшни дебати.

М-ръ Икономовъ : Азъ нѣма да г воря твърдѣ много за тази работа, защото доста добръ се вече освѣ-

твихме; но като глѣдамъ на това обстоятелство, че има нужда, и то голѣма пужда да се помогне, то мисля, че всички ще се съгласимъ на опова, което се предлага отъ страна на комисията. Г-нъ Шивачовъ казва, че като щемъ да отворимъ улицитѣ, щемъ да правимъ това или онова, то ще поскъпимъ мѣстата, и тогива жителитѣ би били длъжни да носятъ тегобитѣ. Но азъ казвамъ, че ако се отворятъ улицитѣ, отварятъ се за цѣлата страна; и ако станатъ мѣстата по-скъпи, ставатъ за това, защото се харчатъ пари отъ правителството, и правителството събира отъ друга страна двойно и тройно това, като дава. Да се подигне цѣната на мѣстата, тогава и емляцитѣ се уголѣмяватъ, и се повръщатъ тѣзи пари два пѣти и три пѣти въ хазната. Тѣй щото, това е една сума, като се възвръща многократно, и не трѣба да се скъпимъ за нея.

Тодоръ Яневъ : Азъ ще поддържамъ г-на Марка Велева, които предлага 50,000 фр. да се отпуснатъ.

Бобчевъ : Г-нъ М-ръ Ночовичъ ме напада, че съмъ противъ това предложение; но има да му възразя, че азъ съмъ този, който много крайно обичамъ украшенията. Нѣ има и друго г-да представители, което е сжщо много нужно. Когато се види, че ний плащаме на година толкось хиляди за правителствени здания, въ които се помѣщаватъ министерствата и други учреждения, като плащаме заради туй, не ми дава сърдцето да отпусчаме още. Да се отпусне тѣзи сума да се направи едно здание за М-ревото, или за окръжното управление. На туй мнѣние съмъ азъ. (Гласове: да се гласува).

Председателъ. Полагамъ на гласуване глава XVI за субвенция на Софийското градско общинско управление. Който приема 100,000 лева, да си дигне ржката. (Болшинство).

Шивачовъ : Меншество е. (Шумъ)

Председателъ : 20 души гласуваха за, противъ бѣхъ 9, сир. приема се 100,000 лева.

Шивачовъ : Заявявамъ, че не е още рѣшено за тѣзи сума.

Председателъ : Азъ ще да помоля г-да представители да бждатъ по безпристрастни въ този случай, и азъ констатирахъ, че имаше толкова души за, противъ бѣхъ въ началото само 4 души, а послѣ се дигнаха Бобчевъ, Буровъ и Поповъ.

Тодоръ Яневъ : Имаше двѣ предложения: едно за 100,000 друго за 50,000 лева. Наистина азъ ще помоля Министерството, ако Народното Събрание настоява за 50,000 лева, да си отгѣгли своето предложение.

Буровъ : За околийскитѣ управления не отпуснахме сумма за здания, нѣ тѣ стоятъ въ яхъръ; и тѣ сж хора, защо за тѣхъ отхвърляме?

М-ръ Цанковъ : За околийскитѣ управления, ако казахме, че не искаме тѣзи сумми, бѣше за това, защото М-вото още не е приготвило, какъ трѣба да станатъ тѣзи здания. (Гласове: да се отпунатъ).

Предсѣдателъ : Ако Народното Събрание настоява за 50,000 лева, тогава М-вото да отгѣгли своето предложение. Градското общинско управление не проси. Тука трѣба да се даде или нѣщо, или нищо; нѣ азъ още единъ пѣтъ констатирамъ, че Народното Събрание го гласува; нѣ г-нъ Шивачовъ както всякой пѣтъ, така и този пѣтъ подига гюрюлтия, когато не му понася.

М-ръ Цанковъ : Азъ моля, да се гласува още веднажъ. (Гласове: два пѣти не може да се гласува).

Марко Велевъ : Има тукъ предложение за 50,000 лева, защо не го дадете на вишегласие?

Предсѣдателъ : Не може, защото сега експно. Ако искате можете утрѣ пакъ да подигнете този въпросъ, ама ще видите отъ протоколѣтъ, че е прието. Азъ още еднажъ констатирамъ, че Народното Събрание гласува. Въ колко часа искате утрѣ заседание? (Гласове: въ 9 часа).

Дуковъ : Азъ мисля понеже има много работа, да заседаваме отъ 9 до 12, и послѣ да се съберемъ пакъ.

Шивачовъ : Тѣй като всичкитѣ въпроси се рѣшаватъ по вишегласие, понеже тука има само 26 души, не може да рѣшаваме, кога ще се съберемъ,

Димитръ Буровъ : Нѣ казвате, че този въпросъ е рѣшенъ. Истина този въпросъ се положи на вишегласие, но го разбрахме, че е 50,000 лева. Протестирамъ!

Предсѣдателъ : Да кажемъ, че г-нъ Буровъ е тѣй разбралъ; нѣ пакъ остава вишегласие. Но азъ казахъ 100,000. Чухте ли? (Гласове: чухме). Съгласни ли сте утрѣ на 9 часа да се съберемъ? Разсиленитѣ ще отидатъ да извѣстятъ всичкитѣ депутати. Утрѣ въ 9 часа ще се съберемъ. Засѣданието се закрива.

(Конецъ на 8 1/2 часа).

Предсѣдателъ: **Д. Грековъ**

Секретари { **Н. Шивачовъ.**
Д-ръ Цачевъ.

Подпредсѣдатели { **Иванъ Симеоновъ..**
Ат. Минчовъ.

Директоръ на Стенографическото Бюро: **А. Безенишекъ.**